

olcvan évvel ezelőtt, 1901. szeptus 25-án született Pécsen, éves korában, 1965 júliusában halt meg Szabó Pál geográfus, a földrajztudományok kandidátusa, 1943-tól hazánk a Dunántúli Tudományos Akadémia igazgatója, tanulmányait a budapesti és a tudományegyetemen végezte. 1923-ban középiskolai tanárként esztendővel később bölcsészeti oklevelet szerzett. Azonban a pécsi egyetem magánkézbe, a földrajzi intézet tanárja lett. A természeti földrajzban különösen a morfológia, a hidrologia és a karsztkutató munkásságával foglalkozott az 1922-esztendő alatt, amelyet a Dunántúli Tudományos Intézetben állított fel. Baranya megye vízellátási feladatainak gyakorlati megoldásánál számos érdeklődést és figyelmet is megjelentetett. A Magyar Földrajzi Társaság elnöke, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társaság alelnöke, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, az Egyesület főtárgya volt, az országos közéleti tevékenységét a haláláig Baranya megye országgyűlési képviselője volt. Fontosabb munkái: A Magyarország vízrajzi kutatása, a hidrologia és a karsztkutató munkásságának összefüggése Magyarországon.

VIZ ÜGYELETES ÍRSZERKESZTŐ

Szilágyi Gábor
Telefon: 12-144

Cipők – tavaszra

Az ország legnagyobb cipári üzemé a mártúri Típi-Cipőgyár, sikerrel szerepel az augusztus másodikán tartott budapesti kiállításon, amelyen 1982 első díjra szánt kollekcióját mutatta nyolc kereskedelmi vállalat képviselőinek. A bemutatott 240 modellből százötven választották ki és rengeteg meg, s a fél évre felértékelt 3 millió 120 ezer párral teljes egészében lefedték. Kiváltságos nagy siker volt a gyár két új területe, a pvc gyermek- és nőcipőknek, valamint a szabadidő-cipőknek. A meksizmákban már az egész százézer párat kap kereskedelem, 1982 első felében pedig további 150 ezer párat. A fröccsöntött férfi szabadidő-cipő készítéséhez decemberben került hozzá, és a következő év közepéig 102 ezer párral üzemel a nagykereskedelmi vállalatoknak. Hagyományos termékeikből, munkacipőkből, kismamapapucsból, különféle tornacipőkből is teljes mértékben kielégítik a szükségletet. Újra meg, hogy a Tisza-menti cipőgyár belföldi termékeit megközelítően kétszázpár lábbel két bőséggel gyárt, ezzel a kényelmesebb láb vásárlók igényeit kielégíti. A gyár újdonságait az őszi BNV-en is kiállítja. (MTI)

ÜZLEMÉNYEK

született a „Hajdú-Bihar megyei egészségügyi Állomás” feladatokat ellátó hatóságok 33. felirattal üzemeltető Használati 1981. szeptus 21-től érvénytelen. (X)

született a szeptember 8-10 óráig a Solyom utca 2. oldalán a 38. számú utcánál a Katalin utca két oldalán a Solyom utcánál a 37. számú, a György utcánál a 38. számú, az Andrássy utcánál a 39. számú, a Solyom utcánál a 40. számú, az Andrássy utcánál a 41. számú, a Solyom utcánál a 42. számú. (X)

TITÁSZ V. Debreceni Üzemeltetési és lakosságot, Horn Károly és társai, Debrecen, Kőrösi körút, a Kőrösi körút 404. sz. házhoz megépített kifestő-berendezést 1981. augusztus 15-én átadta az üzemeltetőnek. A lakosságot a vezetés értesíti és életveszélyes. (Z)

született a lakosságot, hogy a Postakert u. 6. sz. házhoz használatos augusztus 15-én átadta az üzemeltetőnek. A lakosságot a vezetés értesíti és életveszélyes. (Z)

Szerkesztőség: Debrecen, Telefon: 12-144. Feljelölés: egy évre 400 forint.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

HAJDÚ-BIHARI

XXXVIII. ÉVFOLYAM
200. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. VIII. 27.
CSÜTÖRTÖK

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Tartalmas szakmai fórum

Befejeződött az egészségügyi szakdolgozók tanácskozása

Szerdán zárult Debrecenben az egészségügyi szakdolgozók immár tizenkettedik alkalommal megrendezett tudományos értekezlete, amely ismét értékes tapasztalatokat hozott az ország minden részéből érkezett mintegy ezer résztvevőnek. A dolgozatok készítőit, az érdeklődőket maguk is jelzi, hogy a rendezvény rangos helyet vitt ki magának. A különböző egészségügyi intézetek tapasztalatait szívesen megosztották a konferencián részt vevő ápolók, asszisztensek, nővérek az itt nyert szakmai ismereteket mindennapi gyógyító munkájukban igen jól tudják hasznosítani.

Szerdán délelőtt dr. Pinczés László, a Hajdú-Bihar megyei Tanács Kórház-Rendelőintézetének főorvosa zárta be a tanácskozást és ismertette a díjazott előadásokat, pályamunkákat. Az első szekcióban első dí-

jat kapott Nemes Gézáné, Bihari Sándorné és Kökényesi Jánosné asszisztensek (MVT Ifjúságvédelmi Szolgálat, Debrecen) Középiskolai és szakmunkástanulók szeszital-fogyasztása, 2500 fiatal körében végzett felmérés vizsgálata tapasztalatai című előadása. A második témakörben második díjat kapott Galgóczy Ilona asszisztens (Megyei KÓJÁL, Debrecen) dolgozata, harmadik díjat kapott Nyíri Ilona ápolónő (megyei kórház-rendelőintézet). Oklevelet kapott Osgyáni Gabriella dietetikus és Marosi Emese egészségügyi szakoktató Debrecenből. A negyedik témakörben első helyezést ért el Halmi Antalné osztályvezető ápolónő és Szász Györgyné ápolónő (tanács kórház-rendelőintézet) A Biogastrone hatásának vizsgálata című munkáját, Marosi Emese harmadik díjat kapott.

A bútortipar újdonságai

Belföldi bútorkínálatunkat tizenkét nagyobb bútorgyár termékei határozzák meg. Az ellátásban lényegesen kisebb — leginkább választék bővítő — szerepe van a szövetkezeti bútortiparnak és az importnak. A korábbi években végrehajtott rekonstrukció megteremtette a feltételeket ahhoz, hogy ma már elegendő a bútort, az igények mennyiségi kielégítése nem okoz gondot. Sőt, a kereskedelem bővítésétől úgy tűnik, túlkínálat van. Csak hogy a vásárlók gyakran nem azt találják az üzletekben, áruházakban, amit keresnek. A kereslet-kínálat összhangjának megteremtése korántsem egyszerű feladat, a választék és az igények közeledésének biztosító jeleiről, a minőségben, funkcióban, küllemben és árban megfelelő bútortípusokról tudósítanak az MTI munkatársai.

Az elemes bútort esztendő óta keresett cikk. A Budapesti Bútortipari Vállalat Réka bútortiparja az egyik legkedveltebb, az idén 150 millió forint értékű szállítanak belőle a kereskedelem számára. A tölgy- és kőrisborítású, negyvenféle elemből álló bútortipar eljegyzési idejét az idén három hónapra két héttel csökkentették. Jövőre a BUBIV tovább növeli a Réka-elemek gyártását, az 5-ös számú rákospai gyárában is megkezdte a termék előállítását. A másik népszerű elemes BUBIV-bútort a Horizont — ami a háztartási kislakások, gyermekszobák egyéni, ötletes berendezésére alkalmas — új felülettel, csereanyag színű borítással is megjelent az idén az üzletekben. Szeptemberben az üzletekbe kerül a Tip '80 elnevezésű szekrény-sorozat, amelyet Farkasinszky Zoltán belsőépítész tervezett. A különleges felületkezelésű, selyemfényű, mahagóni színű bútortípus az encsi gyár

ebben az évben 200-at, jövőre pedig 600-at készít a belföldi vásárlók számára. A Székesfehérvári Bútortipari Vállalat is tovább bővítte a sikeres, lapra szerelt elemes bútortipar választékát. A 29 elemű, álló, a nappali szobák minden funkcióját betöltő kóris, vajszerű és barna garzon a bútortipar slágere.

(Folytatás a 2. oldalon)

A mezőgazdaság szeptember 1-től október 15-ig igényli a diákok munkáját

Sajtótájékoztató a diákok őszi mezőgazdasági foglalkoztatásáról

Egy mezőgazdasági dolgozó húsz ember élelmét termeli meg, a tevékenységhez azonban külső segítség kell hozzá. Az őszi csúcsmunka idején, mikor néhány hét alatt egy-egy hektár földet kell megművelni, a mezőgazdasági munkások mellett a diákok is segítenek. A diákok munkájukat a mezőgazdasági munkásokkal együtt végzik. A diákok munkájukat a mezőgazdasági munkásokkal együtt végzik. A diákok munkájukat a mezőgazdasági munkásokkal együtt végzik.

A következő hetekben csaknem 500 ezer fiatal munkát fog végezni a mezőgazdaságban. Természetesen — a korábbi évekhez hasonlóan —

Debrecenben tartja vándorgyűlését a Magyar Elektrotechnikai Egyesület

Augusztus 27-én és 28-án a Kossuth Lajos Tudományegyetem ad otthont a Magyar Elektrotechnikai Egyesület idei sorrendben huszonnyolcadik vándorgyűlésének. A vándorgyűlés a villamos berendezések energia- és életmunka- valamint anyag- és karbantartási feladatainak, tervezésével, gyártásával és üzemeltetésével foglalkozik. Az ország minden részéből részt vevő több mint ötszáz szakember vitatja meg a témakör hat fő csoportba sorolt előadásait és kóreferátumait, ily módon nyújtva segítséget a Műszaki és Természettudományi Egyesület Szövetsége által meghirdetett és hosszú távú kiemelt feladatként kezelt energia-takarékossági feladatok végrehajtásához.

A vándorgyűlés témaköréhez kapcsolódóan az egyetem diszudvarán kiállításon mutatják be 13 vállalat legújabb fejlesztési eredményeit. A kiállított berendezési tárgyak közül sokkal most találkozhat először a szakemberek. Kiemelhetők ezek közül is a VBKM Elektromos Készülékek Gyára által kifejlesztett, energiatakarékos fénycsöveket magukba foglaló lámpatestek, a Villamosizigetelő- és Műanyaggyár fejlesztésében elkészült élőmunka-takarékos vezérléscsatorna-rendszer, a Magyar Kábel Művekben gyártott energiatakarékos szigetelt vezeték, a VERESZ új konténeres kapcsolóberendezés, és a háztartási lakóépületek új típusú kábeles csatlakozásai, amelyeket már Debrecenben a TITÁSZ Vállalat eddig is sikeresen alkalmazott.

TÖBBET „TUD” A FÖLD ALATTI TÁROLÓ

Új szociális létesítmény a földgázüzemi dolgozóknak

Termékeny talajba fektetve pénzt az állam, amikor a hajdúszoboszlói föld alatti gáztárolót megépítette. Amíg ugyanis gyakran az a gond, hogy a nagy beruházások nyomán megvalósuló létesítmények teljesítménye csak vonatottan fut fel a tervezett szintre, itt a tapasztalatok rendkívül kedvezőek. Már a másfél éven át tartó próbáuk során kiderült, hogy sokkal jobb a tárolási viszonyok, mint amilyenekre számítottak — a gáztároló a tervezettnél jóval nagyobb teljesítményre is igénybe vehető. Igazolja ezt az ideje esztendő is: ma már megközelítőleg 300 millió

köbméter földgáz van a tárolóban, ami másfélszerese az eredetileg elképzelt mennyiségnek, és a besajtolás még tovább folytatódik. Ezek után a VI. ötéves terv idején megvalósuló bővítés költségeivel is lehet majd takarékoskodni, nem kell például újabb besajtoló és kitermelő kutakat építeni. Az év végétől az eddiginél jobb lesz a földgázüzem, illetve — részben — a szomszédos kőolajkutató-üzem dolgozóinak szociális ellátása is. Elkészül ugyanis és még az idén átadásra kerül egy korszerű szociális létesítmény, ami a hatvanas évekből örökölt, felvunulási épületben kialakított öltözőket

fogja felváltani. Az új épületben száz személy kulturált kiszolgálására alkalmas étterem (ahol szükség esetén kétszáz is elférnek), egy ugyancsak százszemélyes öltöző és fűdő, továbbá egy munkahelyi büfé szolgálja majd a dolgozók kényelmét. Az étterem és a büfé a létesítmény közös használatú részét képezi. A több mint hetven négyzetméter alapterületű, egyszintes épületet a Hajdú megyei Állami Építőipari Vállalat HAJDÚVÁZ szervezetből készítette, a befejező munkákat a KEVIEP végzi. (Felvételünkön: épül a szociális létesítmény. Fotó: Kőszeghy György.)

Nemzetközi összefogás a Balatonért

Szovjet, amerikai, holland és magyar szakemberek széles körű kutatásainak összegzésével matematikai modelleket dolgoztak ki a Balaton vizének megbízható ellenőrzésére, és a változások elemzésére, értékelésére. Ezek a modellek és a segítségükkel nyerhető tapasztalatok, valamint az azokra épülő javaslatok szerepeltek a nemzetközi Balaton-modellelési szinonon napirendjén, amely tíz ország szakembereinek háromnapos eszmecsereje után szerdán ért véget Veszprémben, az Akadémiai Bizottság székházában. A tudományos munka eddigi eredményének ismertetése egyben az 1978-ban kezdődött, s a Balaton védelmére létrejött nemzetközi tudományos összefogás értékelése is volt.

A kutatások kezdeményezője a szovjet-amerikai alapítványként 1973-ban Ausztriában, Luxemburgban létrejött kutatási központ, a Nemzetközi Alkalmazott Rendszerelemzési Intézet volt. Ennek az intézetnek ma már 17 ország a tagja. Tudományos programjában 1978 óta szerepel a Balaton-kutatás. Időközben hatékony együttműködést alakítottak ki a hazai kutatóintézetekkel, így elsősorban a Magyar Tudományos Akadémia Tihanyi Biológiai Kutatóintézetével, a szintén akadémiai Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézettel, valamint a Vízügyi és Tudományos Kutatóintézettel. A széles körű tudományos munka során elemezték a Balatonba kerülő tápanyagok hatását a víz összetételére, az élővilág változására. Megvizsgálták, hogy ezeket a változásokat miként befolyásolja a víz áramlása, hőmérséklete. Elemezték az üledékek összetételét, és annak változásait is. Mindezek értékelésére matematikai modellek készültek, amelyek választ adhatnak arra is, hogy az adott mennyiségű szennyező anyag milyen változásokat indít el a tóban. Mindezen ismeretekre alapozva állítják össze javaslatukat a Balaton védelmére.

A javaslatok, ajánlások részletes kidolgozására a jövő év közepéig kerül sor. (MTI)

... részéről: a pretoriai los és légítámadással kolva-pusztítva törnek nősíthető meglepetés- ylt, frontális támadás sorozatot, amely va- zózi normát lábbal ti-

... z ásványi kincsekben yugat-Afrika, amely volt, és amelyet egy- üldöző rezsim, eszten- elismertetéséért küzd, lista és az el nem kö- ENSZ már számtalan- lensége mellett, a Biz- úi határozatában a vi- választásokat sürge-

... ajuk jellemző kétarcú- en. Egy olyan időszak- tagállamainak elsöprő a fekete kontinensen adalom és kiszakadt a órként zsurgodó ter- desia is, nyíltan már a namibiai nép köve- tett a világszervezeti talmak ezt teszik esz-

... törvénytelenség meg- azon a napon támad- ásának" szokásos ürü- ENSZ gyarmatosítás- . „A namibiai nép fel minden rendelke- ért vívott küzdelem-

... biai hazafiak támoga- edelemmel; kormánya A világ reagálására lálalán nem tekinthető ása, aki kijelentette: SZ alapokmánya értel- esben külföldi segít- mében.

... most szánta el magát álasz kézenfekvő: a nál biztosabban maga rogatását. Reaganék pepció, amely szerint akra „elsősorban és ntossága és katonapo- s", a Dél-afrikai Köz-

Harmat Andre

ipar gai

A Viktória egész sor zerelessé lehetőséget ad. d rendszerű bútor zsu- magolásban érkezik az zakba, a mellékelt út- ó alapján a lakásokban ik össze. A gyár szintén tervezésű bútorra — nek gyártása augusz- n megkezdődött — egy lett ifjúsági lakószoba, fiatal házásoknak szán- szekrénykorában beépí- nyitható heverő van, például gyermekszobá- s felszerelés használha- t. igényesebb vevőkör tésére bör bevonatú nitúra sorozatgyártását kezdték, teljes egészé- zai alapanyagokból.

... marosan az üzletekbe a Mátészalkai Szatmár gyár Malmó ülogarnitú- ak továbbfejlesztett vál- t, amelyet a vásárlók és akemberek véleménye n esztétikusabb és kusabb kivitelben gyár- Kárpitját olasz mű- cserélték föl, ezáltal em 30 szálalakkal ol- is lesz. Ugyancsak to- fejlesztették a Szamos kcsaladot, amelynek új előszobában, ifjúsági és nek bútorként is használ- A házyárakkal egyez- az onnan kikerülő ele- méreteit figyelembe vé- szülnék e szekrényca- sznei. Rövidesen kapha- z az üzletekben a gyár e hálószoba-garnitúra- helyet eddig csupán ex- a gyártották, a barokk- hasonlító stílusban.

... típusokkal gazdagodik yhabitorok választéka Tisza Bútoripari Válla- ráiból a Modul kony- presalád formatervezett, n sarok-, valamint kis okat eltakaró tartozék- kkel ellátott típusai ke- az idén forgalomba, ek bármilyen méretű és ú helyiségben, házgyá- saládi házakban is egy- esztétikusan helyezhe- . A jelenleg forgalom- evő elektromos és gáz- yek, hűtőszekrények, atók, páraelszívók mé- figyelembe véve ké- k, így a bútorlemek zek a berendezések be- tők.

Olcsó az élet?

II. ...ÉS A MÁSOKÉ

A magunk életével szaba- don rendelkezünk. Az öngyil- kosság csak mint erőszakos halálnem rendőri ügy, azért kell kivizsgálni, mert az ab- ban való közreműködés már büntetendő cselekmény. Az- az: a mások élete fölött még annyira sem rendelkezhe- tünk, hogy segítsünk annak kioltásában.

Riportunk első részében kiderült, hogy sokan ala- csonyra taksálják életük ér- tékét. Bírói akciókat ta- nulmányozva újabban egyre

többször találkozom az itele- tek indokolásában, súlyosbító körülményként, hogy az em- berölés, illetve az emberölés kísérlete az elkövetés helyén, vagy a megyében igen elsza- porodott. Azaz: a mások éle- te nem elég drága azoknak az embereknek, akik szíre- szóra megkísérik annak ki- oltását. A statisztika szerint: a következőképpen alakult az emberölések és kísérletek együttes száma a megyében az utóbbi években:

	1974	1975	1976	1977	1978	1979
Emberölés és kísérlete	42	42	29	44	36	28

Esetek: Orvostanhallgatók kirándulásra indultak. S. vá- rosának a pályaudvari véce- jébe ment be az egyik lány. A nagy tömegben fel sem tűnt, hogy utána osont egy férfi is. Kifelé jövet sem vet- ték észre. Aztán kiderült, ajánlatot tett a fiatal lány- nak, s a nemleges válasza- ra hasba szúrta társnőjüket. A kés éppon hogy elcsúszott az életfontosságú szervek mel- lett.

A megözvegyült apa egye- dül nevelte lány és fiúgyer- mekét. Rabiátus ember volt, az alkoholt sem vetette meg. Különösen 16 éves lányával volt elégedetlen. Nem tetszett neki a viselkedése, az, hogy fiúk kezdték kerülgetni a felserdült lányt, többször szidalmazta, megverte. Egy nap, amint részegen hazajött, be- feküdt a lány ágyába, s arra akarta kényszeríteni, hogy szeretteken vele. A lány két- ségbeesetten ellenkezett, mi- re a brutális apa késsel úgy összeszúrta, hogy a lány a kórházban behalt sérülései- be. (Az ügyben folyik az el- járás, azért nem irtunk ne- vet.)

Okok és indítékok

De nemcsak szexuális ind- itékok miatt kerül sor ilyen súlyos bűncselekményre. A veszekedés, a tetlegességig menő vita nagyon gyakran torkollik emberölésbe, vagy annak kísérletébe.

Rác László Nyirábrány, Mester utca 40. szám alatti lakos, becenevén „Csonka”, többszörösen büntetett elő- életű 34 éves fiatalember. Sajnos, jellemző folyamat büntetései, ítéleteinek története: 1972: csalás, 1973: tartási kötelezettség elmu- lasztása, 1975: jogtalan behatolás útján elkövetett lo- pás, 1977: erőszakkal, éjjel elkövetett magánlaksértés, 1981: emberölési kísérlet.

Az italozó Rác a bűncse- lekmény napján együtt tá- vozott a kocsmából S. K.-val, aki vitába keveredett Rác sógórával. Ennek végén köl- csonösen felpofozták egy- mást. Eddig még nem is lett volna semmi baj, de a falu- si hírvivők hamar jelentet- ték Rácéknál, hogy mi tör- tént. A vádlott nőrokonai, majd ő maga is megjelent S. portáján, hogy a 65 éves emberen számon kérjék a pofozkodást.

(Ha ez nem történik meg, befejeződik az ügy sértődés- sel. Rác sógora nem nehez- menyezte a pofozkodást, adott-kapott.)

A számonkérő társaság, valamint a későbbi sértett felesége és lánya között he- ves szócsata vette kezdetét. A veszekedés addig folytató- dott, amíg a kapuk mögött tartózkodó S. K. vasíllal ragadott és fejbe ütötte vele Rác Lászlót, aki 8 napon belül gyógyuló sérülést szen- vedett.

(A másik fordulópont jól mutatja a sértett szerepét a bűncselekményekben. Miért kell szavakért tetleges vá- laszt adni?)

A nyeletlen vasíllát a vádlott és rokonsága kicsa- varta S. K. kezéből, aki me- nekülésre fogta a dolgot. A villa Rác László kezébe ke-

rült, aki a sértett után futott és olyan nagy erővel vágta fejbe, hogy S. K.-nak a ko- ponyacsontja betört. (Ez ön- bíráskodás, ráadásul „kövel- mennykövel” változatban.)

E bűncselekmény elköveté- se után Rác László még egyszer kísérelt meg ember- ölést, amiért hatévi szabad- ságvesztésre ítélték. Az is- mertetett esetért öt évet ka- pott, s összesen 12 évre el- tiltották a közügyektől, az ítélet nem jogerős.

Az alkohol szerepe a bűncselekményekben

Egy napon Boros éppen alkoholszerző körútra indult — a kocsmákat nem látogata, mivel ki volt azokból tilt- va. Az italmérések előtt ta- lálalt ismerőseivel hozott magának szeszt. Mit tesz a véletlen, egyik italbolt előtt éppen volt sógórával, régi élettársa testvérével találko- zott. Itallokkal felszerelve in- dultak B.-ékhez, s együtt pusztított el a hozott pálni- kát a két testvér, a jelenlegi, valamint a régebbi élettárs. Ezután az asszony a főzőfül- kében foglalatokodott, Bor- os kiment hozzá beszélget- ni. Ez vitává, majd vesze- kedéssé fajult.

A szállásadó testvér több- ször el akarta távolítani Bo- rost, de az mindig visszajött. Végül az egykori és jelenle- gi élettárs ököre ment. Az útszéltől Boros került ki veszetten, eleredt az orra vére. Vízet adtak neki, meg- mosdott, majd bement a fő- zőfülkébe egy kesért, s a kést a későn reagáló H. K.-ba dofta, közepes erővel, a hónalj alatt. Ezután kimene- kült a lakásból. A mellbe szúrt H. K. utána iramodott, utólrerte. Ököcsapásától a vádlott a földre került, H. K. rúgdosta, úgy, hogy Boros bordatörést és agyrázkódást szenvedett. Így vált sértett- ből másodrendű vádlottá, noha az elszenvedett szűrés is igen súlyos volt, ugyanis légmellet és vérmellet okoz- zott. (A tudóse kívülről vér és levegő került.)

Boros a tárgyaláson azzal védekezett, hogy öt egykori élettársa meg akarta szűrni, de valahogy elébe került H. K., s őt érte a szűrés. Ezt a bíróság nem fogadta el, mi- vel a tanúk cáfolták, s való- szerűtlen is.

A megyei bíróság Boros Györgyöt ötévi és hathónapi szabadságvesztésre ítélte, amelyet börtönben kell le- töltenie, s a közügyektől hat évre eltiltotta. H. K. cselek- ménye súlyos testi sértés, ezért tízhónapi szabadság- vesztésre ítélték, amelynek végrehajtását négyévi pró- baidőre felfüggesztették. Bo- ros György ítélete nem jog- erős.

És végül...

Közhelyként tűnik, de nem lehet elégszer leírni, milyen szerepe volt ebben az ügyben is az alkoholnak. A szesz miatt növekednek kis sérté- sek naggyá, vesztik el a gát- lásukat olyan emberek, akik józanul dehogys kockázat- nának hosszú években mért börtönletét valós vagy vélt sérelmük megtorlása fejében.

Az emberölés vagy kísér- letének elkövetői nagyon gyakran közeli kapcsolatban vannak. Olvasóink több ilyen esetről szerezhettek tuda- mást a lapunkból is.

Boros György, Vámspércs, Báthori kert II. dűlői lakosé is, aki nem először állt a bí- róság előtt. Erőszakos nemi közösülés, súlyos testi sér- tés, lopás szerepel bünlajst- romában. A furcsa eset pi- kantériája, hogy látszólag nincs sértettje, csak első és másodrendű vádlottja. (A furcsa rejtvény megfejtése: a másodrendű vádlott egy- ben sértett is.) Hogyan tör- tént ez a dolog?

Boros György egykori éle- társa öt éves együttélés után H. K.-hoz költözött, szintén élettársnak. Boros ebbe nem nyugodott bele, s amikor H. K. és élettársuk Budapestről Vámspércsre jött, többször javasolta, hogy állítsák hely- re kapcsolatukat. Erre az élettárs nem volt hajlandó, nem távozott H. K.-tól, aki- vel közös háztartásban az asszony testvérénél laktak.

Vajon ki merne baltával fen- nyegető emberrel harcias- kodni, ha nem egy részeg? A következő ügyben láthat- juk azt az embert, aki való- sággal kiprovokálta a ves- zelyt, majd elébe ment a gyilkos szerszám használatá- nak.

Kerekes Lajos, Hajdúsám- son, Kunos Ignác utca 9. szám alatti lakos, akinek tíz év alatt tíz munkahelye volt, gyakran ivott együtt P. La- jossal. Utóbbi egyszer vil- lanyvasalót adott kölcsön Kerekesnek, aki sokára és különös körülmények között adta azt vissza. (A sors fur- csa firtora, hogy Kerekes élettársa egy szál drótra köt- ve éppen azzal a tulajdono- sáékhoz, amikor az megje- lent Kerekeséknél a vasalót visszakérni.) Hiába mondták ezt neki, nem hitte, hogy a vasalót visszavitték. Szídni kezdte Kerekest, aki előjött a házukból. Összeverekedtek. A leendő sértett húzta a rö- videbet, de nem tágitott. Ekkor Kerekes bement a házba, előhozott egy fejszét, s élével negyszer az izgága ember fejére ütött. Szeren- séjére a hadonászó kezek tompították az ütések, de így is csak a szerencse men- tette meg a halálós sérülés- től. A bíróság itt többek kö- zött enyhítő körülményként vette figyelembe a sértett felroható magatartását, amellyel szinte kiprovokálta a végző támadást. Ezért a bíróság Kerekes Lajost két év, hathónapi szabadság- vesztésre ítélte és eltiltotta a közügyektől három évre. Az ítélet nem jogerős.

Igy állunk az életünkkel, s a másokéval. Elgondolkod- tató, hogy az erőszakos halá- loknak túlnyomó többsé- ge az öngyilkosság. Hogy ennyire olcsó a magunk élete. Jó, jó, mindebből az is kiderül, hogy a másoké drá- gább. De a társadalom veszt- tsége az öngyilkosság áldo- zata is, meg az emberölésé is. A társadalom, a család veszt- ti el támaszeit, az életerős, még sokra hivatott férfiakat, s nőket. Az emberölést, a gyilkosságot szigorúan bünt- es a törvény. Ennek komoly visszatartó ereje van. Az öngyilkosokat nincs törvény, ami visszatartsa tetteiktől. Önmagukat ítélik el, önma- guk lesznek bírók s elítéltek. Az élve maradtakhoz apél- lólok: Tanúsítsunk több megértést embertársainkhoz! Akkor talán ők is több meg- értéssel lesznek hátramara- dottjaiknak!

(Vége)

Göz József

ÍGY ÉLÜNK MI

FOTÓPÁLYÁZAT A NAPLÓBAN

A Hajdú-bihari Napló szerkesztősége fo- beküldeni szerkesztőségünkbe (Debrecen, tó pályázatot hirdetett olvasói részére. A fo- Tóthfalusi tér 10.). A beérkező legjobb fotó- tókat folyamatosan október közepéig lehet kat folyamatosan közöljük.

PÁLYÁZATUNKRA ÉRKEZETT

TORONYHÁZ

BEKÜLDTE NABRÁDI BENEDEK, HAJDÚNÁNÁS

„Várjunk türelemmel, mondták a lakáshivatalban”

TÖNKREMENT ÉPÜLETEK DEBRECENBEN

Az idén eddig 45 lakást nyilvánítt életveszélyes- nek a városi tanács vb hiva- talának műszaki osztálya. A lakáshivatal húsz lakást adott olyanoknak, akiknek „életveszélyessé nyilvání- tott”-ból kellett kiköltözni. És ebben a húszban benne vannak azok is, akiknek ta- valy vették a házat az „élet- veszélyesek” jegyzékébe.

Vendég utca 54. — Ez az a ház — mondja Siket Lajosné. — Ezek a la- kások itt mind életveszélye- sek.

— Tavaly karácsonykor le- dől a kéményünk. Megre- pedtek a falak. Utóbbi már Kiss András- tól hallom, aki bevezet laká- sába. Körös-körül minden aladúcolva. A szekrényajtó- talán ki sem lehet nyitni egy gerendától. A falon rés. Lát- szik, hogy felesleges lenne már bevakolni. A bútorok összeszűszölva. Azon gondol- kodom: érdemes-e itt télen fűteni.

A tanács papírját mutat- ják. Mindhárom családunk megvan a példány. Olva- som. A lakások életveszélye- sek. De a költözésről semmi konkrétum.

— Itt kell megvárunk, míg ránk nem dőlnek a falak — hallom Czákó Andrásné félig síró hangját. Valóban félmeltem az alá- ducolt és oldalt kitámasztott falak látványa. Nyugati utca 28. Zentai Jánosék lakása is tele gerendával.

— Pedig szeretjük, ha rend- van a lakásban. De hát itt nem lehet tartani — mondja a feleség.

A statikusok megállapítot- ták, hogy a falaknak igen nagy a nedvességtartalma. Sürgősen aladúcolták az épü- letet. Az udvarban három la- kást is. Zentai Lászlóék az- óta már elköltöztek az új la- kásba. Zentai Jánosék még nem. Pedig mint a jelentés- ből olvasom: „azonnali la- kást kell számukra biztosíta- ni — még szükségük van igénybevételeivel is”.

— Nem fogadtuk el, amit felajánlottak. A Kinizsi ut- cán egy barakkszerű lakást, de mondták a lakáshivatal- ban: várjunk türelemmel. Ajánlanak majd másikat.

Mint ahogy Kiss András- néknak is már a hetediket ajánlották január óta. Es ez

most elfogadták. Igaz, a DIK június 27-re ígérte a kulcs- átadást. Azóta telik, telik az idő. S nyilván lassabban egy életveszélyessé nyilvánítt lakásban.

Kérdés persze: lehet-e egyáltalán lakni egy életve- szélyes házban? Ahol éjjel az ember arról álmodik, hogy rádőlnek a falak.

Máthé Gyula, a városi ta- nács vb hivatal műszaki osztá- lyának csoportvezetője:

— Ha egy lakást életveszé- lyessé nyilváníttunk, az nem jelenti azt, hogy ott közvet- len életveszély áll fenn. Dú- colással, megtámasztással azt biztosítjuk, hogy a lakás ideiglenesen lakható legyen. A lakáshivatal pedig a le- hetőségek szerint előbb- utóbb lakáshoz juttatja az ilyen lakásban élőket.

— Gyorsabb intézkedésre nem kerülhet sor?

— Dehogynem. Ha a lakás állapota ezt megkívánja. Az ilyen esetben mi jelezzük a lakáshivatalnak, hogy a hely- zet „katasztrofális”. Közvet- len életveszély áll fenn. Ilyenkor természetesen azon- nal intézkedünk.

— Gyakori-e az ilyen eset?

— Egészen ritka. De elő- fordul. Főleg nagyon régi épületeknél. Vagy tanyán, ahol esetleg kiderül, hogy alapozás nélkül építették a házat. De volt ilyen ügyünk februárban a Lahner utcá- ban is. Az alapozás nélküli épület teljesen átázott, télen kifagyott, és egyik napról a másikra kellett intézked- nünk.

— Abból az esetből sok van, amikor nem katasztró- fális a helyzet?

— Nem több, mint régeb- ben. Inkább azt mondom: sokan kérik, hogy nyilvání- tsuk a lakást életveszélye- nek. Aztán kimegyünk és ki- derül, hogy az állítólagos „karvastagságú repedés” tulajdonképpen csak vako- latbolmlás. A ház tökéletes műszaki állapotban van, csak kicsit elhanyagolták. Mindenesetre a szemrevé- telzés alapján eldöntjük: életveszélyes, nem az, vagy a károsodásra utaló jeleket látunk, és ezért statikai szakvéleményre van szük- ség.

Szabó Tibor, a lakáshiva- tal vezetője:

— Kiemelten kezeljük az életveszélyessé nyilvánítt lakásokat. Persze, mi csak úgy tudunk lakást ajánlani, ha a kritikus időpontban ter- pen van. Természetesen tár- talékolunk, fenntartunk vá- ratlan helyzetekre is lakaso- kat. De hát nézzük a számo- kat: idén a mutatók szerint 19-et kellett tartalékolnunk.

Es noha az év nehezebb, esősebb időszakba hátravan, már húsz lakást adtunk át „életveszélyeseknek”. Es hu- szonötven várnak még. Ter- mészetesen van, amikor na- gyon gyorsan kell intézked- nünk. Ilyenkor szükségünk van ajánlunk fel. Mindenkinek úgy akarjuk megoldani a problémáját, hogy egyből olyan lakáshoz juttassuk, amilyenre jogosult, amelyet igényelhet. Nekünk se jó — és a lakónak főleg nem —, ha kétszer kell költöznie, ha először csak alkalmi megol- dást fogad el.

Hol keressük tehát a hi- bát? Hiszen hideg fejjel be- látható: aligha tudnánk megoldásokat javasolni. Hogy az aladúcolt házakban lakók türelmetlenek? Hogy esetleg felelőtlenebb kijelentésre is hajlamosak? Nézz meg egy- szer valaki, milyen körülmé- nyek között várják az új lakást! Hatan — négy, már tizenéves gyerekek — egy aladúcolt szobában.

A kérdés: miként jutnak ezek a lakások ilyen állapot- ba. Hiszen a műszaki osztály elsődleges szempontja: ha megéri a felújítás, maradjon meg az épület. Ezek a házak viszont már felújításra is al- kalmatlanok, annyira tönkre- mentek. Régiek, vízsek, sa- létromosak, elhanyagoltak. Talán az is egy szempont, hogy a lakók is inkább ab- ban érdekeltek, hogy a la- kást életveszélyessé nyilvá- nítsa a tanács. Hiszen talán így egyszerűbb lesz jobb la- káshoz jutni.

Pedig csak az lehet a cé- lunk, hogy minél több épü- let legyen lakható. E cél el- éréséhez pedig arra van szükség, hogy az építésügyi hatóságok, az ingatlankeze- lő, a tulajdonosok jóval na- gyobb gondot fordítsanak a karbantartásra. Hiszen a la- káshelyzetet is azzal tudjuk javítani, ha a már meglévő épületállományunkat óvjuk és megtartjuk.

Dombrovsky Ádám

POLGÁRI VÉDELEM

Ismét a neutronbomba?

Tények egész sora bizonyítja, hogy a Reagan-kormányzat a fegyverkezési hajszára rendkívüli méretű fokozást állította politikájának tengelyébe. Külpolitikájának fő irányvonala a szemben állás a Szovjetunióval, politikai, gazdasági és más téren. Az egész amerikai külpolitika formálásában egyre inkább a katonai szempontok kerekednek felül.

Az USA katonai főlényre akar szert tenni a Szovjetunióval szemben, elveti a békés egymás mellett élés politikáját. Növeli az amerikai katonai jelenlétet a világ számos körzetében, köztük a Szovjetunió határainak mentén is. Ismeretes, hogy az Egyesült Államok arra törekszik, hogy a mintegy hatszáz Pershing-2 típusú rakéta, illetve szárnyas rakéta telepítésével katonai fölényhez jusson Európában.

Az amerikai kormány azt hiszi, hogy a fegyverkezési hajszára hatalmas arányú megnövelésével és az amerikai csapatoknak a világ különböző körzeteibe történő telepítésével visszatérhet a „furfókás” politikájához, rákényszerítheti saját akaratát más országok kormányaira.

Caspar Weinberger, az USA hadügyminisztere az US News and World Reportnak adott interjújában (1981. április 20.) a katonai költségvetésről szólva többek között ezeket szögezte le: „Költségvetésünkkel igen pontosan meghatároztuk, sajátos programok megvalósítására törekszünk. Elegendhetetlenül szükséges a hadászati erők ütőképességének további fokozása, s biztosítjuk a pénzügyi alapokat egy lényegesen repülő, új bombázó típus kifejlesztésére. Ugyanakkor, szükség van a rakétautóerő fokozására, s növeltük az MX-rakéta-rendszer kiépítésének pénzügyi alapjait. Ugyancsak gondoskodunk tengeraltató-programjaink bővítéséről...”

A lehető leggyorsabban végre kívánjuk hajtani az MX telepítést. Ugyancsak az említett hírmagazin írta 1981. április 17-i számában: „A Reagan-kormány, a következő öt évben 1500 milliárd dollárt irányoz elő új hadihajók, harci repülőgépek, tankok, rakéta-rendszerek kifejlesztésére és más hasonló fegyverekre és programokra...”

Június elején a Reagan-kormányzat utasítást adott ki, hogy az amerikai haditengerészetet szereljk fel nagy hatótávolságú szárnyas rakétákkal. Mint a Washington Star című lap a haditengerészeti minisztérium magas rangú forrásaira hivatkozva írta: olyan szárnyas rakétákról van szó, amelyek mélyen a Szovjetunió belsejében kijelölt célpontokat is képesek lennének megsemmisíteni.

Az új rakéták hatótávolsága meghaladja az 1979-ben aláírt SALT-II szerződéshez csatolt jegyzőkönyvben a tengerről és szárazföldről indítható rakéták hatótávolsága felső határaként megszabott 600 kilométert. (A SALT-II szerződést az amerikai szenátus nem ratifikálta.) Az amerikai haditengerészet képviselői kijelentették: felhatalmazást kaptak a kormánytól, hogy ne nyugtalankodjanak a rakéták hatótávolságára vonatkozó korlátozások miatt.

Az új típusú rakéták első darabjai várhatóan a jövő év közepén jelennek meg az amerikai tengeraltatóerők és hadihajók, és a rakéta-rendszer teljes kiépítése 1985-re készül el. A Washington Star szerint az Egyesült Államok a lehető legnagyobb számban kívánja azokat felszerelni a hajóegységeken.

Az egyes nyugati lapok által „ügyes kis bombáknak” vagy „kíméletlen bombáknak” nevezett új fegyver megalkotását James Schlesinger 1974 elején, hadügyminiszterként rendezte el.

A neutronbomba kérdése először 1977. június elején került a világlapok címlapjára. Ekkor zajlott ugyanis az amerikai kongresszus előtt az „Energy Research and Development Administration” (ERDA) Energia Kutatási és Fejlesztési Hatóság költségvetésének vitája. A neutronbombák az A- és H-fegyvereknél még költségesebb előállításuk és tökéletesítése nem szerepelt az Egyesült Államok költségvetésében. Mármost úgy, mint neutronbomba. Fedőnév alatt csempézték be a költségvetésbe. A neutronbomba fejlesztése a hosszú költségvetésben csak egy sort jelentett, a kutatásfejlesztés tárgyát így jelölték meg: „V70 Mod 3 Lance fokozott sugárzású robbanófej”.

Hamarosan napvilágot láttak az új fegyver tulajdonságai is és az ellene való tiltakozás óriási erővel indult meg világszerte, hiszen közismertté vált, hogy a neutronbomba tulajdonképpen kis méretű hidrogénbomba, vagyis nukleáris fegyver. Mint ismeretes, a neutronfegyver egyike a legszörnyűbb tömegpusztító fegyvereknek. Robbanásakor meghatározott térségben minden élőlényt megöl, ám a többi nukleáris fegyvertől eltérően nagyrészt épen hagyja az épületeket és egyéb berendezéseket. Az amerikaiak erre hivatkoznak akarják rendszerbe állítani ezt a félelmetes fegyvert.

„Ez a leghumánusabb, legtisztább, legolcsóbb, minden eddigi atomfegyver közül, amely stratégiai forradalmat vezet be”, dicserik a Pentagon szöveív.

A valóságban ez a fegyver sokkal veszélyesebb, sem mint azt mérete, szerkezete demonstrálná. A neutronbomba ugyanis olyan kis méretű hidrogénbomba, amelyben a robbanási energia 80 százalékát neutron-sugárzás formájában szabadítják fel, ezzel a bevetési területen megkímélik az anyagi javak (gyárak, bányák, közlekedési hálózat stb.) nagyobb részét, viszont emberek milliói számára kihalást, tartós, gyógyíthatatlan betegséget, sőt, generációkon keresztül örökösödő károsodást idéznek elő.

E fegyver gyártása és telepítése csak növeli bonyolult világunk nem kevés számú veszélyforrását. Ugyanis viszonylag kisebb robbanóerejű fegyver alkalmas lehet az „atomküzöb” leszállítására, s ez felidézti azt a nagyon komoly veszélyt, hogy bevetéséről nem felelős politikusok, hanem helyi parancsnokok dönthetnek, ezzel is növelve egy nukleáris világháború kiterjedésének kockázatát. De alkalmas ez a fegyver arra is, hogy alálasson már meglévő megállapodásokat, megnehezítsen folyamatban levő tárgyalásokat, és megjelenésével a fegyverkezési verseny újabb szakaszát vezesse be. Miután kezdettől fogva az volt a terv, hogy az új fegyvert Nyugat-Európába telepítik, erősödik az európai közvélemény aggodalma, hogy az USA a neutronbomba révén is azon dolgozik, hogy területéről távol tartsa egy esetleges atomháború veszélyét, s Európát óhajtja feloldozni imperialista céljai érdekében. E tervvel összefüggésben különleges felelősség hárul az NSZK kormányára. Hiszen a Nyugat-Európába telepített mintegy 7000 taktikai atomtöltetből közel 5000 található az NSZK-ban, s a neutronfegyverek többségét is a Rajna mentén tervezik elhelyezni.

Most három esztendővel azután, hogy Carter amerikai elnök a világméretű tiltakozás hatására kénytelen volt eltekinteni a neutronfegyver nyugat-európai telepítésétől, az új

amerikai kormányzat e terv megvalósítására tesz kísérletet. A Reagan-kormányzat hivatalba léptével Caspar Weinberger hadügyminiszter a neutronfegyver nyugat-európai telepítése mellett foglalt állást. Am Alexander Haig külügyminiszter — Washington szövetségeseinek megnyugtatóására — kijelentette: a nyugat-európai szövetségesek megkérdésére nélkül nem döntenek a neutronfegyver ügyében.

Az energiügyi minisztérium most azt hangoztatta, hogy csupán a tavaly december 17-i törvénynek engedelmessé válik, amelyben a törvényhozás arra utasította, hogy állítsák elő a neutronfegyver alkatrészeit, és tartalékolják a hozzá szükséges tríciumot. Az amerikai hadügyminisztérium tisztviselői pedig — a The Washington Post szerint — azzal érvelnek, hogy a Fehér Ház még nem hozta meg végleges döntését a neutronfegyver tényleges gyártásáról és telepítéséről.

A neutronfegyver gyártásának megindítására vonatkozó tervekben az amerikai katonai-hadipari komplexumnak a Fehér Házra és általában az ország külpolitikájára gyakorolt fokozódó nyomása fejeződik ki. Arra a külpolitikára, amely máris komoly akadályokat gördít az enyhülés érvényesülésének útjába. A világ népei szeretnék remélni, hogy az USA vezetői tudatában vannak annak: milyen felelősség terheli őket. Az emberiség jövőjét próbálják könnyelműen kockára tenni!

Fényálcázás és elsötétítés II. rész

Az elsötétítés szükségessége és fontossága évtizedek óta vitatott. Az egyik oldalon áll az a vélemény, hogy a haditechnika fejlődése miatt a vizuális közvetlen láthatóság nem feltétele a támadóeszközök célba juttatásának. A másik vitathatatlan szempont viszont az, hogy az elsötétítés a hagyományos módon végrehajtott légitámadások alkalmazásánál megnehezíti a pontos célmeghatározást. Ehhez kell kapcsolni még a lakosság pszichikai megnyugtatójának fontosságát is, mivel nagyobb biztonságban érzi magát az, aki úgy véli, hogy nem látják.

Fényforrások ernyőzése

Ebből adódik, hogy egyes városaink közvilágítási elsötétítésének alapjai visszanyúlnak a közvilágítási rendszer tényleges megvalósításának időpontjára, tehát több esetben a II. világháború előtti időszakokra. Ez a tény csak látszólag teremt kedvező helyzetet, mert ugyanakkor a meglévő adottságok konzerváltak az akkori technikai színvonalat. Ma elmondhatjuk, hogy csak kevés városunk rendelkezik olyan elfogadható közvilágítási vezérléssel, amely a mai polgári védelmi igényeket maradéktalanul kielégítené.

Meg kell azonban állapítani, hogy az öröklött vezérlési módok mellett a közterületi világítási módja minőségében és mennyiségében évről évre nagymértékben fejlődik. Ma a legkisebb községekben is jobb közvilágítás található, mint amilyen a II. világháborúban a főváros egyes területein volt. A fényforrások műszaki fejlődése olyan hatásfok-javulást eredményezett, hogy a korszerű fényforrások legkisebb teljesítménye meghaladja a csökkentett világítás megengedett értékét.

A korszerű fényforrások ernyőzése elsődlegesen a fényforrás mechanikai védelmét

szolgálja, és káprázatmentes felületi világítást eredményez. A káprázatmentes világítótestek kifejlesztése lehetővé tette a széles sugárzó közvilágítási berendezések alkalmazását. Ennek eredményeként a megvilágított felület olyan visszavert fényt rendelkezik, amely többnyire meghaladja a csökkentett világítás esetében magára a fényforrásra előírt megengedett értéket. Az egyenes felületi megvilágítás érdekében széles sugárzó lámpatesteket is alkalmaznak és ennek eredményeként maguk a fényforrások oldalról is láthatóvá válnak.

Az izólámpa és a gázkisültesű világítótestek aránytalanul nagy mennyiségben eltolódik a gázkisültesű világítótestek javára. A közvilágítás tehát energetikai elsötétítéssel (például feszültségcsökkentéssel) nem valószínűsíthető meg, annak ellenére, hogy korszerű szabályozó eszközök (például trisztor) rendelkezésre állnak. A gázkisültesű fényforrások (például fénycső vagy higanygőzlámpa) fizikai adottsága, hogy a gázkisülés csak a névleges feszültségtartományban jön létre, ennél lényegesen kisebb feszültség esetén a fényforrás kialszik.

Közvilágítást vezérlő eszközök

Ugyancsak a műszaki fejlődés hozta magával, hogy az úgynevezett „fél-éjjeles” közvilágítási üzemmód alkalmazási területe csökkent az elmúlt évtizedek alatt. Ennek oka, hogy közbiztonsági és közlekedésbiztonsági szempontból éppen a gyenge forgalmú időszakban lenne szükség a nagyobb megvilágításra, másrészt az elérhető megtakarítás energiaköltsége nem áll arányban a többletberuházzal és az elmaradt

— felbecsülhetetlen — biztonság.

A közvilágítást vezérlő eszközök zöme tápponti kapcsoló óra, melynek programját közvilágítási naptár alapján állítják be. Ez a vezérlési mód nem veszi figyelembe a tényleges és pillanatnyi időjárásnak megfelelő közvilágítási igényt. A kapcsolóra programozást csak megfelelően betanított szakember végezheti, és a program változtatása helyszíni szakbeavatkozást igényel. A kapcsolóórák merev

DER SPIEGEL

A nyugatnémet Der Spiegel 1977. július 18-i számának címlapján a következő szöveg olvasható: „Neutronbomba — Amerika csodafegyvere Európa számára.”

programja helyett egyre nagyobb tért hódít az úgynevezett alkonyatkapcsoló. Ez a szerkezet érzékeli a külső fényt, a megvilágítás gyengülésekor automatikusan bekapcsolja a közvilágítást, és mindaddig bekapcsolva tartja, amíg a természetes megvilágítási erősség a kívánt értéket el nem éri. A vezérlő rendszer megfelelő kiegészítéssel rendelkezik a rövid idejű, átmeneti fényerőcsökkenések, illetve fényerőnövekedések hatástalanítására (például madár, villám esetén).

Polgári védelmi szempontból az alkonyatkapcsoló is passzív vezérlésnek tekintendő, mert a világítási erősség és a késleltetési időtartamot kívül egyéb programozást nem tesz lehetővé. A városok közvilágításának központi vezérlése gyakorlatilag egyenaromás, polaritás-

váltó-rendszerű. Jelenleg mindössze két városban: Győrött és Debrecenben van hangfrekvenciás központi vezérlés. A központi vezérlések közé lehetne sorolni a váltórendszeres vezérlésű vezérlőrendszereket. Ezek azonban olyan műszaki állapotban vannak, hogy avultságuk a felújítást nem teszi lehetővé, így kihalásra ítélték. Hosszabb időre számolni kell az egyenaromás vezérlési rendszerrel, mert ezek fenntartási munkái meglehetősen költségesek, és a központi vezérlés teljesen el nem terjed.

A korunkban műszakilag és gazdaságilag megfelelő központi közvilágítási módszer az egyenaromás vezérléses rendszer és a hangfrekvenciás központi vezérlés, amely külön vezérlő vezeték nem igényel, így ez a vezérlési módszer a jövő.

Elsötétítési meghatározások és fogalmak

Az elsötétítési rendszerek és a műszaki megvalósítás lehetőségeinek a vizsgálata előtt szükséges néhány meghatározás közös áttekintése.

Elsötétítési fogalmak:

Teljes elsötétítés: amikor minden látható fény teljes megszüntetése a követelmény, az óvóhelyek megközelítésének és helyének jelzésére szolgáló világító feliratok, valamint az életvédelmi és egyéb szempontból felültenül szükséges, megfelelően álcázott fényforrások kivételével.

Csökkentett világítás: a világítótestek fényének oly mértékű csökkentése, hogy az általuk megvilágított felületek tiszta időben szabad szemmel, 500 méternél nagyobb távolságról ne legyenek láthatók, valamint a világítótestek, lámpák oly módon való ernyőzése, hogy azok az elhelyezésüknek nagyobb magasságban ne legyenek láthatók.

Nem minősül közvilágításnak:

- a) köztereken levő egyes épületeknek, építményeknek, szobroknak, műemlékeknek, épületek külső falán levő emléktábláknak vagy más hasonló jellegű létesítményeknek különleges, időszakos külső megvilágítása (fényárnyalás, diszkvilágítás stb.);
- b) a forgalmi jelzőberendezések világítása, beleértve a járdaszegély terelőlámpákat is;
- c) a tömegközlekedési eszközöket igénybe vevő közönség várakozóhelyeinek és a

közönséget kiszolgáló helyeken külön megvilágítása (például vasúti állomás terület, villamos, tróliusz, autóbussz megállóhelyek);

d) a vasúti hidak világítása, kivéve azokat a vasúti hidakat, amelyek világítását a tanács v. b. a költségek vállalása mellett közvilágításnak minősít;

e) a hajózás biztonságát, illetőleg hajózható vízi út megjelölését szolgáló, a hidakon vagy parton és a vízen elhelyezett lámpák, továbbá a horgonyzási tilalmat jelző táblák megvilágítása;

f) házzámtábla-világítás, kapukvilágítás, lakóház külső világítása;

g) iskolák, színházak, mozik, üzletek, vendéglátóipari létesítmények, benzinkutak stb. előtt levő kizárólag a létesítményeket szolgáló külső világítás, parkokban stb. bokrok, fák, virágok megvilágítása;

h) telefonfülkék, nyilvános órák megvilágítása;

i) kirakat- és reklámvilágítás, hirdetőoszlop világítása;

j) sportpályák világítása;

k) közlekedési akadályok, útfelbontások stb. biztonsági megvilágítása.

Térvilágítás: A nem közterületnek minősülő szabad területek, például vasúti rendezőpályaudvarok, ipari objektumok udvari, erőművek és állomások szabad téri világítása. A térvilágító berendezések kezelése független a közcélú villamosműtől.

(Folytatjuk)

Ratzeburg, a szigetre ér

Az Építők Hajdú társaságának nyugatnémetországi vendégzereplésére készített útinaplónk utólag részben beszéljenek inkább a képek. A fotók, amely Bréma, Hamburg és Lübeck utcáin, terein készültek, meőrökíteni próbálkoznak valmit a Hanza-városok saját hangulatából; a felvételt amelyre Travemündében együttes tengerparti fürdőt is adott alkalmat, aztán többi képkocka, amely egyiken a szigetre érő schleswig-holsteini város Ratzeburg panorámája, máskán Hamburg óriási kikötő vagy éppen világhírű mulató negyede, a St. Pauli látható Fellépésünk után keidőnk maradt ugyan arra, hogy a látóvonal tönkeltékinélő Hanza-városokkal környékükkel megismerkedjünk, ám kísérőnk, a hamburgi FVS-alapítványt képviselő öszes úr, von Asef raden jóvoltából úgy tábltuk be keveske időnként, hogy eljutottunk nemcsak a nevezetes hamburgi templom vagy a több áruházzal együtt sőtől felépített osztori bevásárlóközpont belsejébe, hanem a nyugatnémet átlagos ber otthonába is.

Egy esték a bispinger Hans-Otto Dammann villar szerelő minden kényelemmel ellátott házában például meggyőzött bennünket arról, mennyi nehézség rejlik a nyugatnémet állampolgár életének külsőleges csilgása mögött. A kényelem családi otthonban megtalálható ugyan mindaz, amit „szem-szájnak ingere”, de az esték mégis egyhangú. A házaspár nem vásárol ugyanis televíziót, mert elmondták, a képernyőn dított reklámhadjárat oly cikkek megvásárlására is kényszeríti a „tévészatorr töltelékkel”, amelyek beszerzése korábban eszköz sem jutott volna. Hiányozna a lakásból a könyvek, mert magas árak ugyancsak megmondolásra készteti a gazdasági társadalom tagja Dammann úr kétezer, feleke, a közszégi általános iskolagondnoka ezeröttszáz márkere, jövedelmüknek az egy harmadát az ötéven százkát kapják kézhez, mert többi adóra, kötelező biztosításra megvél és szép sumát emészt fel a betegséggel szembe fordított taggát. A szöszedők nemigen látogatják egymást, a magány, az eligenedés röpke látogatású során is csalahatatlant jelek hívta fel magára a figyelm

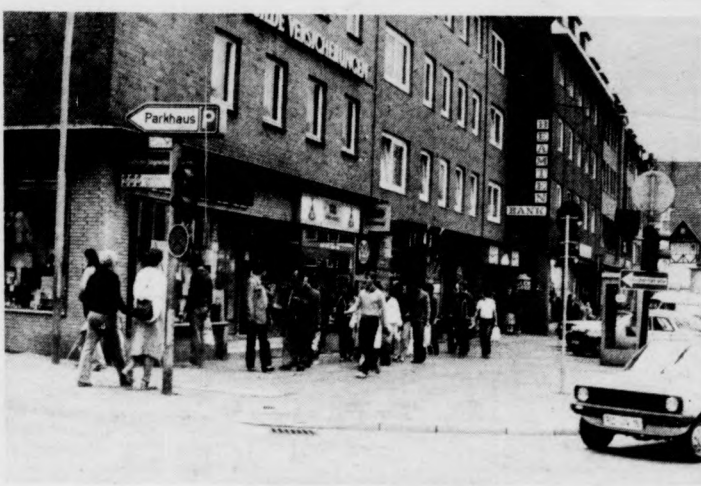
Szilid séta a St. Pauli perbahnnon

TÁNC-TÚRA AZ NSZK-BAN

● KERESZTÜL-KASUL A HANZA-VÁROSOKON

Ratzburg, a szigetre épült kisváros

Városnéző sétán Lübeckben

Az Építők Hajdú tánc-együttesének nyugatnémetországi vendégszerepléséről készített útinaplónk utolsó részében beszéljenek inkább a képek. A fotók, amelyek Bréma, Hamburg és Lübeck utcáin, terein készültek, megörökíteni próbálkoznak valamit a Hanza-városok sajátos hangulatából; a felvétel, amelyre Travemündében az együttes tengerparti fürdőzése adott alkalmat, aztán a többi képkocka, amelyek egyiken a szigetekre épült schleswig-holsteini városka, Ratzburg panorámája, másikon Hamburg óriási kikötője vagy éppen világhírű mulatónegyedje, a St. Pauli látható. Fellépéseink után kevés időnk maradt ugyan arra, hogy a látóvalók tömkelegét kínáló Hanza-városokkal és környékükkel megismerkedjünk, ám kísérlők, a hamburgi FVS-alapítványt képviselő öszes úr, von Ascheraden jóvoltából úgy tábláztuk be kevéske időnköt, hogy eljutottunk nemcsak a nevezetes hamburgi templomok vagy a több áruház együtteséből felépített osdorfi bevásárlóközpont belsejébe, hanem a nyugatnémet átlagember otthonába is.

Egy estének a bispingeni Hans-Otto Dammann villany-szerelő minden kényelemmel ellátott házában például meggyőződött bennünket arról, mennyi nehézség rejlik a nyugatnémet állampolgár életének külsőlegesen csillogó részében. A kényelmes családi otthonban megtalálható ugyan mindaz, ami „szem-szájnak ingere”, de az esték mégis egyhangúak. A házaspár nem vásárolt ugyanis televíziót, mert mint elmondták, a képernyőn indított reklámhadjárat olyan cikkeket megvásárlására is rákényszeríti a „tévészarnak-töltelékkel”, amelyek beszerzése korábban eszükbe sem jutott volna. Hiányoznak a lakásból a könyvek is, mert magas árak ugyancsak megfontolásra kényszerítik a fogyasztói társadalom tagjait. Dammann úr kétezer, felesége, a közéjségi általános iskola gondnoka ezeröttszáz márkát keres, jövedelmüknek azonban mindössze ötven százalékát kapják kézhez, mert a többi adóra, kötelező biztosításra megy el és szép summat emészt fel a betegesgélyző egyleti tagság is. A szomszédok nemigen látogatják egymást, a magány, az elidegenedés röpke látogatásunk során is csillogóan jelekké vált fel magára a figyelmet.

Emlékfotó hamburgi fellépésünkről

Még jellemzőbb ez a jelenés az NSZK nagyvárosaiba, ahol az automata, kisfogyasztású luxuskocsik, fotócellás ajtónyitók és zsebre dugható sztereó magnetofonok világában egyre jelen-

megszerezhető élvezetet a kikötőváros hosszú tengeri útról megtért matrózainak vagy vastag pénztárcájú turistáinak. Az útikalauzok nagy betűkkel figyelmeztetnek arra, hogy esténként e

erre szerződöttetett ajtónállók igyekeztek becsalogatni a tértova idegent...

Százarcú ez a város, mi-képpen száz arca van a Grimm testvérek meséiben is megörökített Brémának

tétkelenebbnek tűnik az ember, a személyiség. Nem ő a fontos St. Pauliban, a világ egyik legnagyobb — ha nem a legnagyobb — mulatónegyedében sem, hanem a pénz. Pénz, pénz, pénz — ez minden titkok nyitja, ennek birtokában boldogul a legboldogtalanabb is, s ennek híján szürke a legboldogabb ember is. „Obdachlose”, azaz hajléktalan: gyakran találkozunk ezzel a felirattal a Hanza-városok utcáin, a járdák szélén üldögélő rongyos alakok ezzel hívták fel magukra a figyelmet, harapnivalóra vagy egy italla elegendő Könyöradományért koldulva. Mögöttük természetesen csillogó pompával vonzzák a tekintetet a bőséges árukészlettel feltöltött áruházak, bevásárlócsarnokok és szaküzletek kirakatai és a szórakozóhelyek leleményes reklámjai. Ez utóbbiakról főképpen a könnyűvérű lányairól, sexbárjairól és mulatóiról hírhedt negyedben, a St. Pauli-ban kápráznak a tekintet. A kikötők hajdani kötélvezé-
fenn

utájában majdhogynem életveszélyes bennenni, mi ezért délutánra időzítettünk kirándulásunkat. Már ekkor is jávában virágozott azonban az alvilági szórakozóipar, a török, görög, jugszláv és más nemzetiségű vendégmunkások izgatottan alkudoztak a Herberstrasse házainak kirakatban ülő lányaival, a sztriptizbárok előtt külön

vagy a soktornyú Lübecknek. A Hanza-városok száz arcából néhányat láthatunk csupán, benyomásnak azonban ez is elég. A kép természetesen nem teljes; sorozatunkban az Építők Hajdú tánc-együttesének NSZK-beli vendégszerepléséről, táncúrájáról néhány élménytörökedet vetettünk papírra csupán.

(Vége)

Juhani Nagy János

„azon tájra, mely

Debrecentől Várad felé

nyúlt el”

KAZINCZY BIHAR VÁRMEGYE SZOLGÁLATÁBAN

A nagy irodalmár hosszú életpályáján rövid ideig szülővidékén, Biharban vállalt megyei szereplést.

Ósei, a Bossányiak jelentős szerepet játszottak itt, nagypapja, Bossányi Ferenc megyei követ, hangadó ellenzéki ember volt. Kazinczy öccse, Dénes, megyei aljegyző, Miklós pedig alispán volt.

Kazinczy Ferenc előbb Abaúj, majd Zemplén megye szolgálatában állt, a Martynovics-mozgalomban való részvétele miatt hosszú börtönbüntetést szenvedett. A börtönből szabadulva úgy érezte, hogy a családjá haragszik rá, Zemplénben nem szívesen látott ember, ezért jött Biharba és vállalt munkát itt, ahol nagyon sok barátja, tisztelője, politikai harcostársa élt. A megye már korábban jelét adta, hogy megbecsüli szülőföldjét, táblabírájává választásával. Amikor Kazinczy anyagi segítséget kért, hivatalt remélt, megbízta a megyei népszázeírásról. Erről a közhivataláról így emlékezett a Pályám emlékeztében: „... Az 1804. országgyűlés végeztése szerint minden vármegyék tétetik a népesség conscriptióját, s Bihar a maga táblabírái közül engemet is kiválasztotta, mellem adván Baranyai József urat azon tájra, mely Debrecentől Várad felé nyúlt el.”

A népszámlálást 1804. május elsején kezdik meg Bagoson, és kisebb-nagyobb megszakításokkal öt hónapig végzik. Útjuk Bagostól Újfalug májustól szeptemberig nyomon követhetők Kazinczy leveleiben, és a hozzá írt baráti válaszokban.

Május 1-én már Bagoson van, innen ír Péchy Imrénének, és küldi a kölcsönért pénz kamatait. Bagos után Hosszúlyiban folytatják a munkát, itt Kazinczy egy alkalommal az úriszék elnöke is lett. Június első felében Derceskén végzik az összeírást, ide küldi el Csokonai június 12-én levelét, amiben a következőket írja: „Sajnálom, hogy nem tudtam a Tekin-

teses Uraknak Deretskei mulatásokat, igen örvendtem volna, ha ott a Tekintetes Urakkal öszvejöhettem volna... dolgomat hirtelen nem szedhettem úgy rendbe, hogy kimehetnék; hanem a héten akár mellyik napon ki érkez-ném menni, ha tudnám, hogy még eddig mulatnak ott.” Csokonai ide küldte Kazinczy-nak olvasásra a Dorotytyát, hogy „... legalább ne vessenek rajta az urak egyet kettőt, tsak nem lesz olyan unalmas, mint a conscriptió...” Ugyancsak Csokonai leveleiből tudjuk, hogy Derceskéről Sáránra, majd M. kepercésre mentek: „... Ohajtom minél előbb a Sáránid vagy Pértsi Conscripitiót, hogy szembe tisztelhessem a Tekintetes Urat.” Július elején Esztárban, Pocsajban végzik a munkát, a hónap végére Konyárra jönnek. Konyáron egyik este a falu jegyzőjével kimennek a dinyenyeföldre, visszatérve a saját félerándultnak érzi, alig tud érthetően beszélni. Erről így ír: „Konyáron július 25. d. éjjel engemet a csokonai-lásnak egy könnyebb neme sújtta meg. Kedves barátom doktor Szentgyörgyi József úr kikapa bajomból, de int-vén, hogy vigyáznék magam-ra: egy második előlhetne.” Augusztusban Nagylétán, M. kepercén, szeptemberben pedig Újfaluban végzik a népszázeírást.

Leveleiben eddig követhető útja Biharban, de feltehetően még ezután is többit van itt, mint Zemplénben, ahova csak a házasságkötés köti véglegesen.

A népszázeírás, jelentéseinek betervezésével véget ért hivatalos megbízatása, de baráti kapcsolataival (Csokonai, Szentgyörgyi, Kiss Imre, Nagy Gábor, Sinay Miklós stb.) majd az Arkadia-perben tanúsított magatartásával fontos szerepe lett, köztimertté tette nevét az egész megyében.

A fenti adatokkal emlékezünk most reá, halálának 150. évfordulóján.

Dr. Hőgye István

Kétszáz ezer kovács, fegyvermester, meszaros, rófos, ékszerész, háziasszony, utcalány, szerzetes, pénzváltó, katonas, csavargó, épségben maradt könyvtudó forgolódott most polokabuzós, fülledt ágában... Óriási többségük semmiben sem volt bűnös. Túlságosan passzívák és tudatlanok voltak. Rabszolgaságuk a passzivitásra és a tudatlanságra épült, a passzivitás és a tudatlanság pedig újra meg újra rabszolgaságot szült. Mégis emberek voltak, az értelem szikrájának hordozói. És állandóan hol itt, hol ott lobbantak és gyúltak fel a hihetetlenül távoli és elkerülhetetlen jövő fényecskéi.

Nem tudták, hogy a jövő az övék, hogy a jövő nélküli lehetetlen. Nem tudták, hogy a múlt szörnyű kísérleteinek ebben a világában ok a jövő egyetlen valósága, ok a kovász, a vitamin a társadalom szervezetében. Semmilyen állam sem fejlődhet tudomány nélkül, mert a szomszédai megsemmisítik. Művészet és általános kultúra nélkül az állam elveszíti az önkritika képességét, téves irányzatokat kezd bátorítani, mindinkább képmutatókat és aljaembereket teremt, az állampolgárokból fogyasztói szemléletet és önteltséget fejleszt ki, s végeredményben megint csak a józan értelmű szomszédok áldozataivá válik. Akármennyi üldözhetik a könyvtudókat, betilhatják a tudományokat, irthatják a művészeteket, előbb-utóbb azonban észre kell térni, és fogsíksíkgatva bár, de utat nyitni minden számára, ami oly gyűlöletes a hatalomvágyó korlátozott és tudatlanok számára.

Rumata egyre csak a sötétbe merült várost nézte. Valahol ott, bűzös kamrájában, nyomorúságos ágyán kuporogva, lázban égett a megnyomorított Tarra atya, Nanyin testvér pedig mellette ült, a „Tanulmány a kőszá hírekről” végét írta, s élvezettel álcázta lapos körmondatokkal a szürket élet kegyetlen kigunyolását. Valahol

ott kőszált vakon az üres, fényűző lakosztályokban Iró Gur, s rémülten észlelte, hogy a történet dacára, meggyötört, összetört lelkének mélyéből, valami ismeretlen erő nyomására egyszerű emberekkel és megrendítő érzésekkel teli világok támadnak fel és törnek be a tudatába. És nem tudni, hogyan töltötte az éjszakát a megtört, térdre kényszerített Budah doktor... Testvéreim, gondolta Rumata, én a tiétek vagyok, mi egy test vagyunk veletek! Roppant erővel eszmélt rá hirtelen, hogy ő egyáltalán nem isten, aki az értelem szentjánosbogárkát óvja a tenyerében, hanem testvér, aki segít a testvéreknél, fiú, aki megmenti az apát. „Megölöm don Rebát.” — „Miért?” — „Mert gyilkolja a testvéreimet!” Felugrott és kitérte az ablakot. A sötét városban megbolydultak a fényrajok, széthullottak és láncokba húzódtak, eltűntek és felbukkantak a láthatatlan házak között. Valamilyen hang támadt a város fölött, távoli, sokszólamú jajongás. Két tűz lobbant fel, s beragyogta a szomszédos háztetőket. Valami fellángolt a kikötőben. Megkezdődtek az események.

Öklök verték az ajtót, éktelen kiáltások hallatszottak: „Nyissátok ki! Ugyeletes, nyissa ki!” Rumata félrehúzta a reteszt. Egy hiányosan öltözött ember rontott be, megragadta Rumatát a zekéje hajtókájánál, és reszkette kiáltotta:

— Hol a herceg? Budah megmérgezte a királyt! Az irukani kékem lázadást szítottak a városban! Mentse a herceget!

Az udvari miniszter volt, ostoba és roppantul hűséges ember. Félrelökte Rumatát, és a herceg hálószobájába iramodott. A nők sivitogni kezdtek. Az ajtó pedig már szürke inges, verejtékes, széles pófajú rohamosztárosok nyomultak be, rozsdás fejszéjüket előreszegezve. Rumata kivonta mindkét kardját.

— Vissza! — mondta hidegen. Háta mögött kurta, fojtott jajszó hallatszott a hálóból. Rosszul áll a dolog, gondolta Rumata. A sarokba ugrott, az asztallal eltöröszelte magát. A rohamosztárosok elepték a szobát. Egy szürke egyenruhás hadnagy nyomakodott előre kivont karddal.

— Don Rumata? — kérdezte lihegve. — Letartóztatom. Adja át a kardjait.

Rumata gúnyosan felnevetett.

— Vegye el — mondta, s az ablakra sandított.

— Fogjátok el! — rivallt a tiszta.

Tizenöt, fejszével felfegyverzett, jól táplált lajhar nem túlságosan sok annak, aki olyan harci módszereket ismer, amelyek itt csupán három évszázad múlva terjednek el. A tömeg nekilódult, majd visszazúdult.

Szolíd séta a St. Pauli negyed főutcáján, a Reeperbahnon

EL

Bomb

II. rész

Jelenleg... rendszert. Jelenleg... rendszert. Jelenleg... rendszert.

atározások

seget kiszolgáló helyek... külön megvilágítása... vasúti állomás területén... autógépjárművek...

vasúti hidak világítása... azokat a vasúti hidakat... amelyek világítását a... b. a költések vállalt... közvilágításnak...

hajtás biztonságát, il... hajtásos vizet... meg... szolgált, a hidakon... parton és a vízen elhe... lámpák, továbbá a... nyzásti tilalmat jelző... megvilágítása;

hászám-tábla-világítás... világítás, lakóház kül... világítás;

iskolák, színházak, mo... zetek, vendéglátóipari... mények, benzinkutak... ott levő kizárólag a lé... nyeket szolgáló külső... tás, parkokban stb. bok... ák, virágok megvilágit...

telefonfülkék, nyilvár... rák megvilágítása;... rakat- és reklámvilágit... rdetőslop világítása;... portpályák világítása;... közlekedési akadályok... ntások stb. biztonság... lágítása.

világítás: A nem közte... k minősülő szabad te... például vasúti rendező... dvarok, ipari objek... udvari, eroművek és... sok szabad téri világ... a tervilágító berendezé... zelése független a köz... llamosmútól.

(Folytatjuk)

Nemzetközi versenyek Debrecenben

Nem is olyan régen Debrecen még fehér folt volt a nemzetközi sportélet térképén. Evtizedeken keresztül nem rendeztek a városban jelentős nemzetközi versenyeket. Ennek oka volt. Egyrészt nem voltak meg a nemzetközi sportversenyek megrendezésére alkalmas pályák, létesítmények, másrészt Debrecennek alig-alig volt olyan csapata, illetve versenyzője, aki jelentős szerepet játszhatott volna a magyar, illetve a nemzetközi sportéletben. Kétségtelen, hogy a magyar sport Budapest-centrikussága is akadályozta, hogy a korábbi években a vidéki városok bekapcsolódjanak az európai sportmozgalom vérkeringésébe. Eppen ezért ha visszatérünk húsz-huszonöt évre, azt látjuk, hogy Debrecenben egy-egy A-, illetve B-válogatott labdarúgó-mérkőzésen kívül nem volt jelentős sportesemény. (Nem számíthatjuk annak a debreceni együttesnek a testvérvárosok csapataival vívott, sportbelileg legfontosabb jelentéktelen barátságos mérkőzéseit.)

Az 1970-es évek elején kezdett változni a kép. Az akkoriban rendezett nemzetközi sakkversenyek évről évre színvonalasabbak voltak, és ismertté tették városunk nevét a nemzetközi sakkéletben. (Nagy kár, hogy ez a kezdeményezés egyik napról a másikra abbamaradt, máig nem tudjuk, hogy miért!) A városi sportszervezők felépülése, a debreceni sportélet dinamikus fejlődése, végül pedig a DMVSC műanyag-borítású atlétikai stadionjának átadása után Debrecen jelentős és fontos nemzetközi versenyek rendezésére vállalkozott. A teljesség igénye nélkül: nemzetek közti labdarúgás, süllyemelő ifjúsági Európa- és világbajnokság, felnőtt cselgáncs EB, baráti hadseregek birkózóversenye, teniszbajnokság, atlétikai IBV házigazdája volt városunk. Biztosak vagyunk abban is, hogy nem az IBV volt az utolsó nemzetközi atlétikai verseny az Oláh Gábor utcai stadionban.

Felvetődik a kérdés, mi haszna van a kétségtelenül jelentős anyagi aldoszattal járó versenyek rendezésének? Mit profitalt ezekből a város és Debrecen sportéleté? Kétségtelen tény, hogy a sportesemények által Európa-szerte ismertté — legalábbis ismeretebbé, mint korábban volt — vált városunk. Csak egy példát említsünk: a cselgáncs EB-n közel félszáz külföldi újságíró tudósított Debrecenről. Tudósításaikban nemcsak a sportversenyekről számoltak be, de eljutott a híre a debreceniek jó szervezőképességének, a szíves vendéglátásnak is. Minden bizonnyal tájékoztatás lapjaikat az újságírók Debrecen jelenéről is. Azt is jelentősnek kell tartanunk, hogy egy-egy nemzetközi verseny megrendezése mindig lehetőséget teremt a sportlétesítmények fejlesztésére, korszerűbbé tételére. Aligha lenne most műanyag-borítású atlétikai stadion Debrecenben, ha a város nem vállalkozott volna az IBV megrendezésére. Akkor adott az OTSH az atlétikai pálya megépítéséhez jelentős anyagi támogatást, amikor előlött, hogy Debrecen lett az IBV házigazdája. A

sportszervezők szinte minden egyes verseny alkalmából megújítják, technikai berendezéseiket korszerűsítik.

Azt, hogy az itt rendezett versenyek mennyiben segítettek elő egy-egy sportág fejlődését és lendítik előre a jövőben, azt még ma nem lehet pontosan lemérni. Az azonban biztos, hogy a debreceni sportbarátok ma már képet kapnak a nemzetközi sportélet nagy versenyeiről. Megismerkedhettek az eddig itt ismeretlen sportágak szépségével. Nyilvánvalóan a Debrecenben rendezett versenyek alakítják, formálják a városra oly jellemző egyoldalú labdarúgó-centrikus sportvezetést és szurkolói szemléletet.

Ugyanakkor felvetődik a kérdés, hogy minden esetben ki tudják-e használni a szervezők, a megyei és debreceni szakszervezők vezetői azt a kedvező lehetőséget, amellyel sportágukat népszerűsíthetik? Debrecen iskoláiban, ennek ellenére nagyon kevés diákok látunk a lelátókon. Különösen a Debreceni Sportiskolában versenyszerűen sportolókat hiányoltuk. Persze nagyon jól tudjuk, hogy a rendezvények belépődíjasak, és a jegyek nem is olcsók. De az iskolai, sportegyesületi jutalmazásnak is lehetne olyan módja, hogy belépőt, jegyet kapjanak a gyerekek, vagy ha nincs telt ház, az utolsó pillanatban is lehetne és kellene a fiatalokat mozgósítani. Érdemes elgondolkodni a debreceni sportvezetőknek azon is, hogy elég-e az a reklám-egy-egy sporteseménynek, amit a helyi sajtó biztosít? A színes és népszerű műsorfüzetek az utóbbi időben rendszerint kevés jelentek meg, nem kerültek az újságírók standjaira. A plakátokról pedig teljesen elfeledkeztek. Ha a fővárosban rendeznek Európa-bajnokságot vagy világbajnokságot, akkor tele van a város plakáttal, szék, izléses, ugyanakkor a versenyrel kapcsolatos információkat tartalmazó kiadványok jelennek meg — tele reklámmal. Így kellene lennie ennek Debrecenben is. A mi klubjaink és rendezőink még eléggé bátorlalanul használják ki a sport és a reklámok közötti kölcsönös kapcsolatokat lehetőségeit.

Az év második felében már készül a jövő évi hazai és nemzetközi versenynaptár. Bizunk abban, hogy az elmúlt évekhez hasonlóan a jövőben is jelentős nemzetközi versenyek színhelye lesz Debrecen. Az ugyanis biztos, hogy az országos szövetségek vezetői az eddigi kedvező tapasztalatok alapján szívesen fogadják Debrecen jelentkezését. Jó lenne azonban, ha olyan sportágakban is rendeznének nemzetközi versenyeket, amelyekben a debreceniek is jelentős szerepet játszanak, és ők is pályára léphetnének. Szeretnénk remélni azt is, hogy a testvérvárosi kapcsolatokból is kinőnek majd jelentős nemzetközi versenyek, mert meggyőződésem, hogy ezen a téren is vannak még olyan lehetőségek, amelyeket eddig még nem használtak ki. Ez is egyik lehetősége annak, hogy Debrecen rangjához és lehetőségeihez méltó szerepet játsszon a hazai és a nemzetközi sportéletben.

Filep Tibor

Úszóverseny Hajdúszoboszlón

Jól szervezett és rendezett úszóversenyt bonyolítottak le Hajdúszoboszlón. A hazaiakon kívül kabai és püspökladányi úszók álltak rajtkörre. A győztesek:

Nők. 100 m úttörő mell: Nagy (Gázláng) 1:49. — 100 m delfin gyors: Martinecz (Gázláng) 1:48.6. — 100 m serdülő gyors: Nagy 1:37.8. — 100 m delfin mell: Martinecz 2:26. — 100 m gyermek mell: Nagy 1:54. — 200 m úttörő mell: Nagy 4:10.8. — 4x100 m leány gyorsváltó: Gázláng SE 7:34.2.

Férfiak. 50 m béka gyors: Papp (Kaba) 57. — 100 m fiú mell: Szilágyi (Gázláng) 1:34. — 100 m delfin gyors: Szívós (Kaba) 2:06. — 100 m serdülő gyors: Molnár (Kaba) 1:08. — 100 m delfin mell: Szívós 2:26. — 100 m gyermek mell: Szilágyi 1:33.8. — 200 m úttörő mell: Szilágyi 3:41. — 100 m gyermek mell: Sári (Kaba) 1:30. — 4x100 m fiú gyorsváltó: Kaba 6:37.

Sportlövészet

Nyíregyházán rendezték meg az MHSZ országos lövészbajnokságot, amelyen szép sikert értek el a Hajdú-Bihar megyei versenyzők.

St. puská. 60 lövés, fekvő, ifjúsági fiú: 3. Szirmai (Hajdúszoboszló) 584 kör, ... 6. Rontó (MHSZ KISZÖV) 581. Csapatban: 1. MHSZ Hajdúszoboszló.

Junior fiú, sp. puská. 60 fekvő: 2. Szentmiklósi (MHSZ MÁV Bocskai) 591.

St. puská. 3x20 összetett ifjúsági fiú: 2. Rontó (MHSZ KISZÖV) 553.

Léggisztyoló 60 lövés, férfi: saji fiú csapat: 3. MHSZ MÁV Bocskai (Bereczki, Simon, Bagi).

Léggisztyoló 60 lövés, férfi: 1. Nagy (MHSZ KISZÖV) 575.

Sportpisztoly, 60 lövés, junior: 2. Földi (MHSZ Hajdúszoboszló) 539.

Férfiak: 1. Nagy (MHSZ KISZÖV) 553.

NŐI RÖPLABDA NB I

Október 9-én kezd a DMVSC

A Magyar Röplabda Szövetség elkészítette a női NB I. csoportbeosztását, a bajnokság menetrendjét. A DMVSC együttese a B-csoportba került.

A-csoport: NIM, Újpesti Dózsa, Almásfüzitői Tím-föld, Építők SC, BSE, Miskolci VSC, Szombathelyi Haladás VSE és a BACSEP SC (Kecskemét).

B-csoport: Bp. Vasas Izzó, Bp. Spartacus, Közgazdasági Egyetem, Testnevelési Főiskola SE, BVSC, Kükler SC, Debreceni MVSC, Szombathelyi Spartacus Styl SE.

A DMVSC sorsolása. Október 9.: Bp. Spartacus—DMVSC, — 11. (10.30 óra); DMVSC—Bp. Spartacus, — 16. (16); DMVSC—BVSC, — 18.; BVSC—DMVSC, — 23.; Kükler SC—DMVSC, — 25. (10.30); DMVSC—Kükler SC, — 30.; Szombathelyi Spartacus Styl—DMVSC, — november 1. (10.30); DMVSC—Szombathelyi Spartacus Styl, — 6. (16); DMVSC—Bp. Vasas Izzó, — 8.; Bp. Vasas Izzó—DMVSC, — 13.; Testnevelési Főiskola—DMVSC, — 15. (10.30); DMVSC—Testnevelési Főiskola, — 20. (16); DMVSC—Központvárosi

Egyetem, — 22.; Közgazdasági Egyetem—DMVSC.

Ezután a két csoport 1—4. és 5—6. helyezettei külön-külön csoportot alkotva „kelesztben” mérkőznek. Ezek játéknapijai: 1982. január 16., 23., 30. és február 6. A továbbiakban a 9—16. helyért (a DMVSC bizonyára ebbe a csoportba kerül majd) március 14., 21., április 11., 18., 25., május 23. és 30-án lesznek a játéknapok.

Az új idényre július végén kezdte el felkészülését a DMVSC, amely időközben edzőmérkőzéseket játszott, részt vett a Szegedben rendezett Fesztivál Kupán. Augusztus 31. és szeptember 4. között Nagyváradon nemzetközi tornán szerepel a DMVSC, majd 14—18. között a Debrecenben sorra kerülő újabb nemzetközi tornán vesz részt. A tervek szerint szeptember 21-től 28-ig edzőtáborozást tartanak a DMVSC részében Debrecenben. Október 3—4-én Kecskeméten játszik a debreceni női NB I-es röplabdacsapat a Hírös Kupáért, majd a bajnoki rajt előtt, október 7-én Debrecenben mérkőzik a DMVSC a BVSC együttesével, a Magyar Népköztársasági Kupában, a legjobb nyolc közé jutásért.

„Edzett vagyok” próba

A következő „Edzett vagyok” próbát Hajdúszoboszlón rendezik meg augusztus 30-án 9 órai kezdettel.

A gyalogtúrát a KISZ Hajdúszoboszló városi Bizottsága elől indítják. A

nőknek és a férfiaknak 20 kilométert kell megtenni négy óra alatt. A követelmény eredményes teljesítése beszámít az „Edzett vagyok” mozgalomba és a Magyar Ifjúság Kupa akcióba is.

TOTÓTANÁCSADÓ

	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. MAV DAC—Sabaria	x,1	x,1	1	x
2. Keszthely—Olabányász	x,2,1	2,1	1,2	x
3. Aluminium—Sopron	1	x,1	1,x	x,1
4. Bauxitbányász—Kömlő	1,x	x	1,2	1
5. Pécsi VSK—Mohács—Vém.	1	x,1	1	1
6. Ganz—MAVAG—MAV E.	1,x	1,x	1	1,x
7. 22. Volán—Építők SC	x,1,2	x	1,x	x,1
8. Szegedi Dózsa—Bábolna	1	1,x	1,x	1
9. BVSC—Kecskemét	x,1	1,2	1,x	1,2
10. Szabó L. SE—DUSE	1,x	1	1,x	1,x
11. Miskolc—Szolnok	1,x	1,2	1,x	1,2
12. Gyöngyös—Eger	x,1	x,1	1,x	1
13. Bem SE—Papp J. SE	x,1	1,2	1,x	1
14. Kossuth KFSE—Váci Izzó	1,x	x,1	1,x	1
15. Balassagy.—Pézügyőr	1,x	1,x	1	1
16. D. Kinizsi—Asztalos SE	1	1,x	1	1

Erősödött a nemzetközi élmezőny A fogathajtó EB utóhangjai

Nehéz volt a Ferihegyi repülőtérén a svájci Zugban nagy sikerrel szerepelt — két aranyérmes nyert — fogathajtó válogatott tagjainak közelébe férközni. Amikor azután valamelyest csökkent a fogadás „heve”, az MTI munkatársa nyilatkozatokot kért az érdekeltektől, a versenyről és a következő időszak terveiről.

— Az első nap után bizony nem sokat adtam volna a két-ötös győzelmünkért — mondta Bárdos György, aki ezúttal is a csapat legeredményesebb tagjának bizonyult. — Ahogy azután megláttuk a maratoni pályát, elkezdtünk bizakodni. A svájci rendezők ugyanis, ha lehet, még fokozták a tavaly. Windsorban látott pályához képest az útvonal nehézségét. Viszont az is igaz, hogy több volt a variációs lehetőség, s ez nekünk kedvezett. Végül is örülök, hogy ismét nyerni tudtam az egyéniben, s ráadásul a csapatverseny aranyérme is a mieink lett.

Dr. Várady Jenő — aki ezúttal versenybíróként vett részt az EB-n — így számolt be a történésekről.

— Rendkívül nehéz, de korrekten versenyt van legjobbjaink mögött — minősített a szövetségi kapitány. — A fokozódó szakmai követelmények mellett egész sor indokolatlan nehézséggel is meg kellett küzdeniük válogatottainknak.

Erthetetlen módon valamennyi közül csak a magyar lovakat állították sátrakba, a többieknek jutott hely az istállóban. Az ilyenkor minimálisan elfogadott 160 centiméteres helyett csak 120-as szélességgel állásokat biztosítottak. A versenyeket pedig egy olyan penzióban szálaltatták el, ahol javában folyt a tartakozás, a 24 órán át tartó kopácsolás miatt pihenésről aligha lehetett beszélni.

— Persze szakmai szempontból is sok tanulságot hozott a kontinensvetélkedő — folytatta Várady Jenő. — Számunkra a legfontosabb feladat például az, hogy Muty Ferenc fogatának lövőanyagát mielőbb feljavítsuk. Bálint fogatának kizárása és tengelytörése is elgondolkodtató tény.

— A felmerült nehézségek kiküszöbölése annál is inkább létkérdés, mivel a nemzetközi élmezőny tovább erősödött.

— Ami külön is örömmel szolgál — mondta befejezőül a kapitány —, egyre több a fogatokban a magyar lo. Így a svájci Lippuner paripái mind Magyarországról származnak, miként az angol Parkeré is. A másik két szigetországi versenyző — Bowman és Munt — is két-két magyar négylábú fogathajtó. S ez a tendencia minden bizonnyal erősödni fog. (MTI)

Súlyemelő és birkózó VB előtt

Tegnap elutazott a magyar kötöttfogású birkózó válogatott az oszói világbajnokságra. Hegedűs Csaba, a birkózók szövetségi kapitánya a következőket mondta az MTI munkatársának elutazása előtt:

— Immár két és fél év tapasztalataiból kiindulva rövidesen összehoztam, hogy az eltelt időszakban rohammunkával elértük, egyes kategóriákban pedig mi szabtuk meg a színvonalat kötöttfogásban. Egy másik örömteli tényező, előkészítetük a jövőt, amennyiben tehetséges fiatalokat próbálunk ki.

Most Oslóra hatékonyan

készültünk és azt mondhatom, hogy zökkenőmentes edzésment után most kapitányi pályafutásom alatt először nyugodt. Mindent megtettünk, csapatunk olyan erőket vonultat fel, akitől a közvélemény szép eredményt várhat.

A csapat „retrégre” tagolható. Rác, Tóth, Kocsis adja a döntőbe várak csoportmunkával elértük, egyes kategóriákban pedig mi szabtuk meg a színvonalat kötöttfogásban. Egy másik örömteli tényező, előkészítetük a jövőt, amennyiben tehetséges fiatalokat próbálunk ki.

A Lille-ben szeptember 12-én kezdődő súlyemelő világbajnokságra és Európa-bajnokságra ké-

szülő magyar válogatott keret tagjai közül Szalai súlyos könyöksérülést szenvedett és semmiképpen sem indulhat az idei nagy seregszemlén. Súlyomvári is sérüléssel bajlódott egész évben, a július eleji országos bajnokságon nem is indulhatott. Orvos András, a válogatott vezető edzője a sérülések miatt és néhány bizonyító fiatal tehetsége kipróbálására fiatalokat hívott be a keretbe. A VB-csapat tagja lesz az ifjúsági világbajnokságon jól szereplő Baranyai (75 kg) és Hlavati (100 kg) és várhatóan VB-újoncot avatunk Pátróvi (52 kg) és Mészáros (110 kg) személyében.

Tenisz

A tenisz OB I. B. eredményei.

Nők. BEAC—Berettyóújfalu
Kórház SK 6:3. Győz: Kamuti K., a Kamuti—Szilágyi és a Nyeste—Hamvas páros. — **Berettyóújfalu KSK—Kecskeméti SC 6:3.** Gy: Szilágyi, Nyeste, Kamuti I., Hamvas, a Szilágyi—Gosztonyi és a Nyeste—Hamvas páros.

Férfiak Gyöngyösi SE—Berettyóújfalu KSK 5:4. Gy.: Pete, Kádár, Szabó Gy. és a Tóth B.—Árgyelán páros. — **Berettyóújfalu KSK—Bp. Honvéd 5:4.** Gy.: Pete, Árgyelán, Szabó Gy., a Pete—Árgyelán és a Szabó Gy.—Muraközi páros.

SALAKMOTOR

D. Volán—Borsodi Volán 39—39 A debreceniek nyerték a CSB-t

Szerdán délután Debrecenben 2000 érdeklődő előtt került sor a salakpálya országos I. osztályú csapatbajnokság utolsó mérkőzésére, a D. Volán—Borsodi Volán összecsapására. E mérkőzés a bajnoki cím kérdésében is döntő volt, hiszen a debreceniek döntetlen esetén is megszerezhették az aranyérmeket. És ez sikerült! Az eredmény 39—39.

D. Volán: Hajdú 11, Adorján 10, Oresko 6, Tihanyi 6, Bráner 4, Baksán 1, Támcsu 1. — B. Volán: Sziráczki I.

12, Sziráczki J. 8, Berecz 7, Koszován 5, Juhász 5, Jakab 2, Nagy 0.

Az országos I. oszt. CSB végeredménye: 1. D. Volán 9, 2. Szegedi, Gyulai Volán 8, 3. B. Volán 7, 4. Nyíregyházi, Szolnoki Volán 6.

A verseny alatt hatfutamos II. osztályú egyéni bajnokságot rendeztek a 2 egyesület 4-4 versenyzőjének részvételével. Eredmények: 1. Szeszkó 9, 2. Bódi 7, 3. Gáll 6 ponttal (mindhárom versenyző D. Volán).

SOROKBAN

Szeptember 5-én délután 4 órától MGM Vasas—DEAC öregrúg labdarúgó-mérkőzést rendeznek a DMVSC Oláh Gábor utcai sporttelepén. Az MGM Vasas öregrúg megbeszélés végett szeptember 1-én délután 3 órára jelenjenek meg az MGM Oláh Gábor utcai munkásklubjában.

A Kölnben rendezett nemzetközi atlétikai viadalon a női 400 méteres a csehszlovákiai Kratochvílova a világ idei legjobb eredményével, 49,01-gyel győzött.

Hajdúnánáson egyéni asztalitenisz-versenyt rendeztek. A győztesek: Nők: Alföldi (Gimnázium). — Férfiak: Balogh (Spartacus). — Serdülők (fiúk): Pruma (Spartacus).

A Kanada Kupa '81 közelgő eseményére készülő kanadai jégkorong-válogatott 5—2-re győzött az Egyesült Államok válogatottja ellen.

A területi labdarúgó-bajnokság Tisza-csoportjának következő fordulójából a Balmazújváros—

Hajdú Vasas mérkőzés szombat délután 5 órai kezdettel játszák le. Balmazújváros.

Hajdúszoboszló sportteremébe. Asztalitenisz. Férfi egyéni: 1. Kelemen (Gázláng). — Páros: Kelemen, Boros (Gázláng). — Kispályás labdarúgás: 1. SZOT Béke, 2. Bütörgyár.

A Spanyolországban vendégszereplő argentin labdarúgó-válogatott Alicanteban 2—0 (1—0) arányban győzött az I. ligában szereplő Hercules ellen. Mindkét gólt Diaz lőtte.

Püspökladányban férfi kézilabda-villámturnát rendeztek a Sáréti Kupáért. Végeredménye: 1. Püspökladány, 2. Nyíregyháza, 3. Hajdúböszörmény, 4. Nádudvar.

Prágában befejeződött a nemzetközi kosárlabdatorna. A magyar csapat utolsó mérkőzésén 82:81-re nyert Bulgária ellen, és így harmadik lett. Végeredmény: 1. Szovjetunió, 2. Csehszlovákia, 3. Magyarország.

ÁRFORDULÓNAPTÁR

1981. évi... 27-én született, és 74... 1945-ben hűnyt el... Dreiser, a kiemelkedő... regényíró.

ÜGYVELETES ÍRSZERKESZTŐ

Szilágyi Gábor Telefon: 12-144

RAJZOLÓI... (születési) adatai... adó tanfolyamot... a Tudományos Ismeret-... Társulat szep-tem-ber 8-tól délután... folyik.

MOTOROS... (születési) adatai... az új szovjet... traktorok egy kisebb... és leszállásnál műkö-... el rendelkezik. A mosz-... repülőstudományi főiskö-... a taskenti műszaki... nem végzős hallgatóinak... kaja a legendabéli Sze-... madárról kapta nevét.

Gépkocsi-átvételi sorszámok augusztus 23-án

Table with 2 columns: Car model (e.g., Fiat 126, Fiat 1300) and license plate numbers.

ÖZLEMÉNYEK

... (születési) adatai... a lakos-... hogy B.-útváros az... 3. sz. végosztálytól a nyu-... irányba induló 20 kV-os lé-... g-... mely keresztezi a Ke-... pesatornát, majd a vezeték... B.-útváros-Hajdúnánás út... ti B.-útváros Tisza vidéki... zadaság felé menő vezeték 3... ziópárhoz csatlakozik, a T-... V. 1981. aug. 28-án feszült-... lá helyezi. Ettől az időpont-... berendezés érintése tilos és... észélyes! (x)

... (születési) adatai... a lakos-... hogy B.-útváros az... 3. sz. végosztálytól a nyu-... irányba induló 20 kV-os lé-... g-... mely keresztezi a Ke-... pesatornát, majd a vezeték... B.-útváros-Hajdúnánás út... ti B.-útváros Tisza vidéki... zadaság felé menő vezeték 3... ziópárhoz csatlakozik, a T-... V. 1981. aug. 28-án feszült-... lá helyezi. Ettől az időpont-... berendezés érintése tilos és... észélyes! (x)

... (születési) adatai... a lakos-... hogy B.-útváros az... 3. sz. végosztálytól a nyu-... irányba induló 20 kV-os lé-... g-... mely keresztezi a Ke-... pesatornát, majd a vezeték... B.-útváros-Hajdúnánás út... ti B.-útváros Tisza vidéki... zadaság felé menő vezeték 3... ziópárhoz csatlakozik, a T-... V. 1981. aug. 28-án feszült-... lá helyezi. Ettől az időpont-... berendezés érintése tilos és... észélyes! (x)

... (születési) adatai... a lakos-... hogy B.-útváros az... 3. sz. végosztálytól a nyu-... irányba induló 20 kV-os lé-... g-... mely keresztezi a Ke-... pesatornát, majd a vezeték... B.-útváros-Hajdúnánás út... ti B.-útváros Tisza vidéki... zadaság felé menő vezeték 3... ziópárhoz csatlakozik, a T-... V. 1981. aug. 28-án feszült-... lá helyezi. Ettől az időpont-... berendezés érintése tilos és... észélyes! (x)

... (születési) adatai... a lakos-... hogy B.-útváros az... 3. sz. végosztálytól a nyu-... irányba induló 20 kV-os lé-... g-... mely keresztezi a Ke-... pesatornát, majd a vezeték... B.-útváros-Hajdúnánás út... ti B.-útváros Tisza vidéki... zadaság felé menő vezeték 3... ziópárhoz csatlakozik, a T-... V. 1981. aug. 28-án feszült-... lá helyezi. Ettől az időpont-... berendezés érintése tilos és... észélyes! (x)

A Közmű- és Mélyépítő Vállalat felvételre keres... acs, kőműves, hegesztő, kubikos és segéd munkás dolgozókat.

A MAGYAR GÖRDÜLŐCSAPÁGY MŰVEK felvételre keres... felülvezérelthidaru-kezelőket, gyakorlattal rendelkező

A Hajdú-Bihar megyei Fűtéstechnikai Szolgáltató Vállalat felvesz... bádigos szak- és betanított munkásokat, valamint

Festő szakmunkásokat és kubikos brigádokat felveszünk... Debreceni Építőipari Szövetkezet

HÁZ... Eladó Kút u. 92. szám alatti, kétrétegű utcai házrész, víz, gázfűtés van.

Elszerelém másfél szobás házrészem, minden megoldás érdekel. Ot malom u. 9. Kigyó utca-ból, Szécsné.

Eladó szoba, konyhás ház, 150 négyzetű tel- lekkel, 'Bellegelő' 105. Solyom u. 57-nél, Misk- kulc.

Debreceni, kétszobás, ötszobás, I. emeleti lakásom elcserelem budapesti másfél szobás, ötszobásra.

Keresek kétszobás, ötszobás házra vagy különálló utcai házra... Kertész utca 12. sz.

Elszerelém kertés család házamat debreceni tanácsi, 2 szobás laká- ra. Megtekinthető min- dennap délután 10-ig.

Eladó szoba, konyhás ház, 150 négyzetű tel- lekkel, 'Bellegelő' 105. Solyom u. 57-nél, Misk- kulc.

Debreceni, kétszobás, ötszobás, I. emeleti lakásom elcserelem budapesti másfél szobás, ötszobásra.

Eladó kétszobás, konyhás ház 600 négyzetű tel- lekkel, Esztár, Széche- nyi u. 57. Irányár: 120 000 Ft.

Elszerelém kertés család házamat debreceni tanácsi, 2 szobás laká- ra. Megtekinthető min- dennap délután 10-ig.

Eladó szoba, konyhás ház, 150 négyzetű tel- lekkel, 'Bellegelő' 105. Solyom u. 57-nél, Misk- kulc.

Debreceni, kétszobás, ötszobás, I. emeleti lakásom elcserelem budapesti másfél szobás, ötszobásra.

Eladó kétszobás, konyhás ház 600 négyzetű tel- lekkel, Esztár, Széche- nyi u. 57. Irányár: 120 000 Ft.

Elszerelém kertés család házamat debreceni tanácsi, 2 szobás laká- ra. Megtekinthető min- dennap délután 10-ig.

Eladó szoba, konyhás ház, 150 négyzetű tel- lekkel, 'Bellegelő' 105. Solyom u. 57-nél, Misk- kulc.

Debreceni, kétszobás, ötszobás, I. emeleti lakásom elcserelem budapesti másfél szobás, ötszobásra.

Villanyszerelő, víz-, gázszerelő, tmk-lakatos (szerszámgépjavitáshoz), vasesztergályos, CO2-hegesztő szakmunkásokat, a fenti szakmákba betanított munkásokat, excenter présgép kezeléséhez betanított munkást, valamint villamostargonca-vezetőt felvesz a mototerra Gépipari Szövetkezet Debrecen, Rigó utca 29. szám.

ÉPÍTŐMUNKÁSOK, FIGYELEM! A HAJDÚ MEGYEI ÁLLAMI ÉPÍTŐIPARI VÁLLALAT felvételre keres kőműves, ác, festő, hegesztő, vasbetonszerelő szakmunkásokat, valamint betonozókat és segéd munkásokat. A vidékieket korszerűen felszerelt munkásszállamonk helyezük el. JELENTKEZÉS: a vállalat munkaerő-gazdálkodásán Debrecen, Kálvin tér 11. szám

APRÓHIRDETÉSEK

Felső-Józsa, Gorkij u. 7. alatti kis családi ház eladó, érdeklődni Felső-Józsa, Erzsébet u. 6. Kiskék.

YASVILL KERESKEDELMI VÁLLALAT MINTATEREM HATVAN U.43. Ön csak kiválasztja... PORSZIVÓ, HŰTŐ-SZEKRENY, CENTRIFUGA, MOSÓGÉP, TELEVÍZÓ, LEMEZHÁMSZÓ, RÁDIÓ

SZÉK- ÉS KÁRPITOSIPARI VÁLLALAT DEBRECENI HAJLÍTOTTBÚTOR- GYÁRA FELVESZ műszaki rajzoló — szerkesztőt JELENTKEZÉS Debrecen, Salétrum utca 5. sz., munkaügy.

Nádtető- készítést, -javítást vállalunk! Szigetelő nádpallót, kertészeti nádtakarót, almozási célra bálázott nádeszernőt szállítunk. Költségvetés, árajánlat: HORTOBÁGYI ÁLLAMI GAZDASÁG Erdő- és Nádgazdasági Ágazata Hortobágy-Halastó 4072 Telefon: 69-143

Esztergályos, asztalos, helyzettűrés,
UVEGMŰVES,
 optikus, villanszerelő szakmunkást, raktári
 segédmunkást, takarítónőt, részmunkaidős kisegítőt

keresünk felvételre

TANÉRT

1. sz. mechanikai gyáregysége,
 Debrecen, Hámán Kató út 76.

**„A VÍZ ÉLET,
 A GYÓGYVÍZ EGÉSZSÉG”**

VILÁGHÍRŰ GYÓGY-KESERŰVIZEINKET
 AJÁNLJUK:

**Hunyadi János – PARÁDI
 Ferencz József – IGMÁNDI
 SALVUS – MIRA – HARKÁNY**

**ÓVJA EGÉSZSÉGÉT,
 VÁLASSZA KI A LEGMEGFELELŐBBET!**

**HAJDÚ-SZABOLCS MEGYEI
 ELELMISZER- ÉS VEGETÁRIUM-
 NAGYKERESKEDELMI VÁLLALAT**

Kereskedelmi vállalat
felvételre keres
 képesítéssel és gyakorlattal rendelkező
ÜZEMRENDESZT
JELENTKEZÉS
 „Kvalifikált rendész 149 858” jeligére
 a Magyar Hirdetőbe.

Kedves vásárlóink!

Tekintsék meg Gála boltunk kirakatát,
 ahol az
 1981. II. félévben árusításra kerülő

**legújabb férfi-, női és gyermek-
 cipőket állítjuk ki**

augusztus 26-tól szeptember 6-ig.

A boltban az őszi modellek egy része már
 megvásárolható.

VÁRJUK LÁTOGATÁSUKAT.

**TISZÁNTÚLI
 CIPŐKERESKEDELMI
 VÁLLALAT
 GÁLA BOLTJA,
 Csapó utca 35-37.**

**Lakást cserélni
 szándékozók figyelmébe!**

Az állami tulajdonban levő bérlakásokat
 érintő lakáscserék lebonyolítását
 a Debreceni

Ingtatlankezelő és -közvetítő Vállalat
 közvetítési és értékesítési osztálya
 (Debrecen, Péterfia u. 25.)
 végzi.

A hatályos jogszabály alapján ide tartozik
 az alábbi lakások cseréjének bonyolítása:

DIK kezelésében levő tanácsi bérlakások
 cseréje tanácsi vagy magántulajdonban levő
 lakásokért.

Bővebb szakszerű felvilágosítást
 a helyszínen biztosítunk 8.00-15.00 óra
 között.

**KÖZVETÍTÉSI ÉS ÉRTÉKESÍTÉSI
 OSZTÁLY.**

A DEBRECENI MEZŐGÉP VÁLLALAT

azonnali belépéssel

esztergályos szakmunkásokat,
 továbbá szerszámgyártó és szerszámgyalús
 szak-, betanított munkásokat

alkalmaz

Jelentkezés Szoboszlói út 50.
 Szerszámüzem.

A KELET-MAGYARORSZÁGI

NYERSANYAG-HASZNOSÍTÓ VÁLLALAT
 Debrecen, Külső vásártér 3.

felvételre keres

közgazdasági szakközépiskolai végzettséggel
 rendelkező

gépíró adminisztrátort
 (lehet kezdő is),
 hálózati villanszerelőt.

Jelentkezés: a személyzeti osztályon.

DEBRECEN-SZIKGÁT TELEPÜNKRE

tehergépkocsi-vezetőt,
 rakodó segédmunkásokat.

Jelentkezés: a telepvezetőnél.

**MAGÁNÉPÍTETŐK,
 KISIPAROSOK,
 FIGYELEM!**

Szövetkezetünk megvásárlásra felkínál
 építőanyagokat, ablakokat, mettlachilapokat,
 aluprofilokat,
 villany-, víz- és gázszelvényeket
 jutányos áron.

Az anyagok megtekinthetők
 a Fokos utca 7. szám alatti
 raktárainkban.

Ügyintéző:

Halász József vagy Tóth Kálmánné

Telefon: 11-344.

DEBRECENI ÉPÍTŐIPARI SZÖVETKEZET

Hatvan utca 43. szám

A KSH SZŰV DSZK

alkalmaz

adatrögzítési munkakörbe
 (két műszak)
 fiatal,
 idén érettségizett
 lányokat.

JELENTKEZÉS:

Komlóssy út 45-47.
 (Kossuth Egyetem
 mellett.)

**Vásárlóink figyelmébe ajánljuk
 hanglemezújdonságainkat:**

BACH: H-MOLL MISE

Agnes Gabriel, Janet Baker, Nico-
 lai Gedda, Hermann Prey, Franz
 Crass, BBC-kórus, New Philhar-
 monia Zenekar, vezényel Otto
 Klemperer ALPX 12 349 51
 360,- Ft/garn.

KLEMPERER BUDAPESTEN-2

Wagner: A nürnbergi mesterdal-
 nokok — részl. Osváth Júlia, Si-
 mándy József, Sárdy János, Lo-
 sonczy György, Maleczky Oszkár,
 Székely Mihály, a Magyar Állami
 Operaház ének- és zenekara, ve-
 zényel: Otto Klemperer

LPX 12 340 1

140,- Ft/garn.

„ÖK”

(Blake, Poe, Hölderlin, Rilke, Vö-
 rösmarty, Kosztolányi, Babits ver-
 sei, Versek a Teremtés könyvéből)
 Elmondja: Pilinszky János

SLPX 13 886

70,- Ft/db

BABITS MIHÁLY VERSEI

(Szülőhegy télen, Esti kérdés,
 Babona, Varázs, Októberi ájtaso-
 ság, Pesti éj, Adáz kutyám, A gaz-
 da bekeríti házat, Medve-nóta, Ba-
 lázsolás, Jónás imája, Talán a víz-
 özön stb.)
 Elmondja: Gábor Miklós

SLPX 17 639

70,- Ft/db

TANULJUNK NYELVEKET!

Angol 1. Leckezövegek és ismétlő
 gyakorlatok

SLPX 19 089 94

420,- Ft/garn. + nyelvkönyv

**ANGOL 1. NYELVTANI
 GYAKORLATOK**

SLPX 19 083-88

420,- Ft/garn. + nyelvkönyv

TE, FIGYELJ HAVER!

Hofi Géza műsora
 — részletek a Mikroszkóp Színpad
 1980. november 26-i előadásából

SLPX 17 661

90,- Ft/db

SEPTEMBER VOLT

Láttatok-e Glóriát?, Kis faház, Ej-
 fél után, Szép Bernadett, Régi kép,
 Valahol, Szeptember volt, Kiabálj
 ha valami fáj, Így még senkit nem
 szerettem én, Reptér, Nem hozol
 több rózsát, Egész jól vagyok, Kor-
 da György

SLPX 17 668

90,- Ft/db

Iskolák részére ajánljuk a tanításhoz szükséges komoly zenei,
 prózai közművelődési és egyéb hanglemezeinket.

Megrendelésre utánvétellel is szállítunk.

Címünk:

MAGYAR HANGLEMEZGYÁRTÓ VÁLLALAT

1. sz. hanglemezbolt,
 Debrecen, Vörös Hadsereg útja 71.

A lakosság szolgálatában

VÁLLALJUK:

festő, kőműves, hideg-meleg burkoló, bádogos, asztalos,
 kárpitos, parkettás,
 villanszerelő, lakatos, üveges,
 víz-, gáz-, központifűtés-szerelő szakmába vágó különféle
 javítási, felújítási, átalakítási munkákat.

IGÉNYBEJELENTÉS:

Vigkedvű Mihály utca 53. Telefon: 14-577, 14-151,
 továbbá:

takarítási, ablaktisztítási, szállítási, rakodási,
 költöztetési, csatornatisztítási, kártevőirtási,
 gépészeti munkákat.

IGÉNYBEJELENTÉS:

Eötvös utca 87., telefon: 13-205, 10-985.

INFORMÁCIÓ:

Vevőszolgálati Irodánkban, Hatvan u. 17.
 Telefon: 14-987

**Hajdú-
 BIHARI**

XXXVIII. ÉVFOLYAM
 201. SZÁM

ÁRA: 1,40 FORINT

1981. VIII. 28.,
 PÉNTEK

A MAGYAR SZOCIA

**A legjo
 az ener**

ELEKTROTECHNIKA

Az egyetem diszudvarán
 be

Augusztus 27-én délelőtt
 Kossuth Lajos Tudomány-
 egyetem aulájában megke-
 dött a Magyar Elektrotech-
 nikai Egyesület huszonnyo-
 cadik vándorgyűlése. A me-
 nyitón megjelent Ser-
 György, a megyei pártbizot-
 ság tagja, Tikász Elek, a De-
 recen városi Tanács elnöke,
 lyettese és dr. Beck Mihá-
 akadémikus, az MTE SZ M-
 gyei szervezetének elnöke.

Bevezető előadást dr. Szabó
 János építésügyi és város-
 lesterési államtitkár mondo-
 Először elemezte az elmú-
 időszak eredményeit. Utá-
 arra, hogy rendeződött a l-
 köépületek villamos berend-
 zéseinek egységesítése, a
 ipari háttérvállalatokkal k-
 alakított kapcsolat eredm-
 nyeképpen egyre több új sz-
 relési anyag áll a helyi vála-
 sban és mennyiségben re-
 delkezésre.

A villamosenergia-ellátás
 fő jellemzője az egy háztá-
 tásra jutó villamosenergia-
 gyasztás. Magyarországon a
 utóbbi húsz évben több ma-
 ötszörösére emelkedett a há-
 tartások villamosenergia-
 gyasztása, egyidejűleg csú-
 kent a különbség a városi
 a falusi háztartások fogyas-
 tása között. A villamos h-
 szűlékek forgalma az utóbbi
 húsz évben átlagosan évi
 százalékkal emelkedett, az
 ötvenként megkétszerez-
 dött. Így a nemzeti jöved-
 lem minden egyszázalék-
 emelkedéséhez a villam-
 háztartási készülékek 3,6 sz-
 zalékos forgalomemelkedés
 tartozott.

Az energiagazdálkodás
 helyzetéről szólva dr. Szabó
 János utalt arra, hogy a sz-
 a szénhidrogének és a vil-
 mos energia mellett a negy-
 dik „energiaforrást” a
 energiatakarékosság. Ez kül-
 nösen az építő- és épít-
 anyagiparban fontos. Az ipa-
 ág saját energiafelhasználá-
 tekintve harmadik helyet fo-
 lalja el az ipari ágazatok
 zött, és az országos villam-
 energia-fogyasztásból köze-
 százalékkal részesedik.

A villamosipar fejlődé-
 ben ugrásszerű minőségi v-
 tozások nem várhatók
 hangsúlyozta az előadó —
 utalt arra, hogy a folyama-
 műszaki fejlődésben for-
 szerepet kell hogy kapjon
 rendszerszemlélet mind a
 lánosabb érvényesülése,
 villamos berendezések és
 szűlékek méreteinek csökk-
 tése, a minőségi paraméte-
 javítása. Legalább enny-